

Årsberetning 2014

GRUE
spareBANK

Innledning

Styrets årsberetning sammen med resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse og noter til regnskapet har som formål å dekke kravene i "Lov om årsregnskap m.v. av 17. juli 1998 nr. 56" og "Forskrift av 16. desember 1998 nr. 1240 om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike". Grue Sparebank har valgt å kombinere offentliggjøringen av finansiell informasjon i henhold til Baselkomitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring (Basel III) som er gjort gjeldende gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv (CRD IV) i et felles dokument sammen med ordinær årsrapport for 2014. Vi vil med offentliggjøringen bidra til at markedsaktørene bedre kan vurdere Grue Sparebanks risikonivå, styring og kontroll med risikoene samt bankens kapitalisering. Grue Sparebank utarbeider på grunn av uvesentlig betydning ikke regnskap på konsolidert basis for konsernet, men datterselskap og tilknyttet selskap er omtalt i årsberetning og noter.

Den økonomiske utviklingen nasjonalt og internasjonalt påvirker Grue Sparebanks, våre privatkunders og det lokale næringslivets rammebetingelser. Styret har innledningsvis derfor valgt å omtale noen viktige makroøkonomiske forhold i beretningen.

Norsk økonomi 2014

Veksten i norsk fastlandsøkonomi er anslått til 2,25 % i 2014, noe som er lavere enn normalvekst på ca. 2,5 %. Bedrifter i de fleste næringer i Norges Banks regionale nettverk har rapportert om mindre kapasitetsproblemer enn tidligere og lavere forventet vekst fremover. Dette gjelder særlig for oljeleverandørnæringen. Lavere oljeinvesteringer, med de ringvirkninger det har for fastlandsøkonomien, vil trekke ned veksten i inneværende år og trolig føre til en økning i arbeidsledigheten. På den andre siden har oljeprisfallet bidratt til kronesvekkelse og dermed bedret konkurransevilkårene for tradisjonell eksportindustri. Denne effekten ble forsterket ytterligere av kuttet i styringsrenten mot slutten av 2014. Den underliggende inflasjonen har ligget rundt inflasjonsmålet på 2,5 % og kan øke videre ettersom en svakere krone vil øke prisen på importerte varer. Husholdningenes forbruk holder seg på et moderat nivå og sparingen er høy.

Store utfordringer

Norsk økonomi har over tid blitt mer og mer oljeavhengig og dermed mer sårbar for et omslag i petroleumssektoren. Den dramatiske nedgangen i oljeprisen har kommet som et sjokk for mange. Fra et toppunkt i juni på rundt USD 115 per fat har oljeprisen falt ned til under USD 50 per fat. I tillegg til en lav oljepris indikerer anslag at oljeinvesteringene vil falle så mye som 15 % i 2015. Selv om investeringsnivået fortsatt er veldig høyt vil oljeinvesteringer bidra negativt til veksten i norsk økonomi i motsetning til tidligere.

Den norske kronen har gjennom høsten svekket seg betydelig mot de store valutaene. Kronen svekket seg gjennom fjoråret i overkant av 22 % mot amerikanske dollar og rundt 8 % mot euro. Svekkelsen av kronen medfører redusert kjøpekraft for norske husholdninger gjennom økte priser på importerte varer, men gir også bedre konkurransevilkår for tradisjonell eksportindustri ettersom norske varer blir billigere for utenlandske importører. Dette bidrar til å lette omstillingen til en mindre oljeavhengig økonomi.

Konsumprisveksten (KPI) økte med på 2,1 % i 2014. I løpet av 2014 steg Oslo Børs med ca. 5 %.

Husholdningenes forbruksvekst og sparing

Privat forbruk står for om lag halvparten av aktiviteten i norsk fastlandsøkonomi. Som i 2013 utviklet forbruket seg moderat i 2014, med en vekst i underkant av 2 %. Vekst i husholdningenes forbruk vil i stor grad avhenge av utviklingen i husholdningenes inntekt, formue og renter. Finans Norges Forventningsbarometer viste en sterk tro på både landets og egen økonomi i husholdningene de tre første kvartalene i fjor, før indikatoren falt markert i 4 kvartal. Oljeprisfallet og meldinger om bemanningsreduksjoner særlig i olje- og gassindustrien gjør mange usikre på utviklingen fremover. Til tross for det svært pessimistiske synet på utviklingen i Norge samlet sett, holder forventningene til egen økonomi seg godt oppe. Dette skyldes nok en kombinasjon av at folk flest føler at de har sikre jobber, at lånerentene er svært lave og at mange har bygget opp solide buffere for å kunne stå i mot dårligere tider. Likevel vil nok mer usikre tider føre til videre vekst i sparingen.

Boligprisene stiger igjen

Den svake utviklingen i boligprisene i 2013 ble reversert fullt ut i fjor med positiv månedsvekst gjennom hele året. I desember var boligprisene i gjennomsnitt 8,1 % høyere enn i samme måned året før. Markedet for boliglån til husholdninger har vært preget av sterk konkurranse og utlånsrentene har blitt nedjustert en rekke ganger. Denne utviklingen ser også ut til å fortsette i 2015. Andre faktorer som urbanisering og lav bygging i pressområder taler også for en videre prisvekst. På den negative siden kan en svakere norsk økonomi og økt usikkerhet føre til lavere befolkningsvekst på grunn av færre arbeidsinnvandrere og et dårligere arbeidsmarked, noe som vil bidra til å trekke ned prisene på sikt.

Lavere kredittvekst i husholdningene og de ikke-finansielle foretakene

Kredittveksten har samlet sett fortsatt den svakt nedadgående tendensen fra 2013 også gjennom 2014. Både husholdningene og ikke-finansielle foretak har redusert sin vekst i gjeldsopptak i denne perioden. For førstnevnte har veksten gått fra å ligge i overkant av 7 % på årsbasis til å ligge mellom 6 og 7 %. Sistnevnte har redusert kredittveksten fra om lag 4 % til i underkant av 3 %.

Konkurransen om boligkunder har vært sterk gjennom året, og alle banker har sett det nødvendig å kutte utlånsrentene for å opprettholde sin markedsandel. Dette har trolig bidratt til økte boligpriser, men ser ikke ut til å ha hatt nevne-

verdig effekt på gjeldsveksten hos husholdningene. Ifølge Norges Banks utlånsundersøkelse er det ventet at utlånsmarginene på utlån til husholdningene skal videre ned og at etterspørselen etter lån vil stige i første kvartal. Gjeldsbelastningen i husholdningene fortsatte å øke noe i 2014, som følge av at kredittveksten holdt seg på et høyere nivå enn inntektsveksten. Samlet sett er husholdningenes bruttogjeld nå over dobbelt så stor som deres disponible inntekt, en utvikling som myndighetene ser på med bekymring. Analyser utført av Norges Bank viser imidlertid en nedgang i andelen gjeld i husholdningene som er klassifisert som spesielt risikoutsatt. Denne gjelden holdes av husholdninger som har et høyt gjeldsnivå i forhold til disponibel inntekt, lav betjeningssevne og dårlig pantesikkerhet, og utgjør samlet kun om lag 2 % av total gjeld. Husholdningene er likevel sårbare for inntektsbortfall og renteøkninger, men analysen indikerer at sårbarheten ikke har økt slik den samlede gjeldsbelastningen antyder.

Store variasjoner i global vekst

Internasjonal økonomi preges fortsatt av moderat vekst og stor usikkerhet om den videre utviklingen. Forskjellene mellom ulike land og regioner er imidlertid betydelige. I USA har den svært ekspansive pengepolitikken fra den amerikanske sentralbanken endelig fått effekt på økonomien. I Storbritannia har utviklingen også vært positiv etter at Bank of England tidligere har iverksatt flere pengepolitiske tiltak. Det økonomiske oppsvinget i Storbritannia har avtatt noe i styrke det siste halvåret, men innenlandsk etterspørsel er fortsatt solid.

I motsetning til USA og Storbritannia har utviklingen i euroområdet vært svak det siste året. I tillegg til svak vekst og høy arbeidsledighet, er det nå økende bekymring knyttet til den lave inflasjonen.

Fremvoksende økonomier har vært den mest sentrale bidragsyteren til vekst i verdensøkonomien i etterkant av finanskrisen, men veksten har blitt redusert de siste par årene. Dette gjelder særlig i Kina hvor det eksisterer stor usikkerhet rundt den framtidige utviklingen i økonomien. Den reduserte veksten er til en viss grad villet av myndighetene som prøver å rebalansere økonomien vekk fra investeringer og til forbruk. Samtidig er økonomien i Kina preget av et omfattende skyggebankvesen som har bidratt til meget høy vekst i kreditt og boligpriser. Sistnevnte begynte å avta mot slutten av fjoråret og forventes å få en sterk negativ påvirkning på boliginvesteringene i år.

Norges Bank kuttet styringsrenten

Med svak vekst og lave renter hos våre viktigste handelspartnere, samt et stort fall i oljeprisen og en forventet nedgang i oljeinvesteringer, valgte Norges Bank å kutte styringsrenten med 0,25 prosentpoeng til 1,25 % på årets siste rentemøte i 2014. Dette var den første endringen i renten siden mars 2012. Rentekuttet ble av flere tolket som et "føre var"-tiltak på grunn av de noe mørkere fremtidsutsiktene for norsk økonomi. Den svake kronen og hensynet til finansiell stabilitet trakk motsatt vei. Usikkerheten rundt videre vekst er fortsatt fremtredende og Norges Bank har gitt uttrykk for en 50 % sannsynlighet for ytterligere kutt på neste rentemøte i mars.

Lokale forhold og lokalt næringsliv

Lokalområdet er preget av mange små bedrifter i næringer med relativ lav lønnsomhet og svak vekst. Liten tilgang på egenkapital er en utfordring for lokale bedrifter ved finansiering av vekst og ved investeringer i varige driftsmidler. Investeringsviljen i næringslivet lokalt oppleves for tiden generelt sett liten. Evnen til å skape lønnsomhet og egenkapital til nyinvesteringer er klart størst for de store bedriftene som fungerer som motorer for øvrig næringsliv ved at de skaper ringvirkninger for mindre bedrifter. Regionens største utfordring er manglende vekst i næringsliv og svak utvikling i folketall i regionsenteret Kongsvinger. De siste årene har det forsvunnet mange arbeidsplasser spesielt i tradisjonelle industribedrifter. Det er generelt sett blitt etablert svært få nye virksomheter i regionen de senere årene. Antall nye arbeidsplasser i lokalområdet er derfor betydelig lavere enn antall arbeidsplasser som har forsvunnet i private virksomheter.

En større handelsvirksomhet etablerte seg i Grue kommune i 2014, noe har gitt positive impulser for handelsnæringen for øvrig i kommunen. Negativ befolkningsutvikling over tid, er kommunens største utfordring. For framtidig utvikling i kommunen vil nytenkning være av avgjørende betydning for å lykkes å etablere nye virksomheter i regionen som skaper ringvirkninger i kommunen.

Regionen har et meget aktivt landbruksmiljø som preges av stadig færre, men mer profesjonelle produsenter. Strukturrasjonaliseringen i jordbruket fortsetter ved at eiendommer i hovedsak leies ut til naboer, men også at eiendommer i økende grad legges ut for salg. En annen utvikling er at stadig flere skiller ut tunet på sin landbrukseiendom og selger produksjonsarealet til andre produsenter. Strukturrasjonaliseringen reduserer det totale investeringsbehovet i næringen betydelig. Prisene på landbrukseiendommer er høye og fortsatt stigende, dette i stor grad som følge av kjøpere med hovedinntekt fra annen virksomhet som vektlegger bomiljø sterkere enn inntektsmulighetene på eiendommene. Strukturrasjonaliseringen fører til en reduksjon i antall aktive gårdbrukere og spesielt heltidsbrukere. De siste årene er det flere bønder som tidligere har vært rene planteprodusenter, som har etablert husdyrproduksjon for å sikre heltids arbeid på gårdene. Innovasjon Norge er en viktig finansieringskilde for investeringer i husdyrproduksjon og en viktig samarbeidspartner for Grue Sparebank. Lønnsomheten i husdyrproduksjonen påvirkes i stor grad av markedsforholdene. Det har i 2014 vært en betydelig bedring i lønnsomheten i potet- og svineproduksjonen, men en svekkelse av lønnsomheten i fjørfeproduksjonen spesielt mot slutten av 2014.

Avvirkningen i skogbruket har vært stor, på tross av nedleggelse av celluloseproduksjonen på Tofte. Redusert etterspørsel i Norge er kompensert ved økende etterspørsel etter tømmer og massevirke i Sverige. Prisene på tømmer har på grunn av eksport til Sverige vært meget høye, spesielt første halvår 2014 og gjennomsnittsprisen for tømmer og massevirke endte på kr 397 pr m³. Gjennomsnittsprisen siste 5 år har vært kr 369 pr m³. Totalt ble det avvirket 250.338 m³ tømmer i Grue kommune, gjennomsnittsavvirkningen siste fem år har vært 220.852 m³. Årets avvirkning er ca. 17.000 m³ lavere enn det historiske toppåret 2013. Årets avvirkning representerer en bruttoverdi på ca. kr 99,5 mill.

Grue Sparebank ser det som viktig å bidra til næringsutvikling og verdiskaping i området. Dette gjøres blant annet ved å gå inn som aksjonær i lokale utviklingsentre. Vårt mål er å bidra til næringsvirksomhet for å sikre framtidig virksomhet lokalt, noe som er av vesentlig betydning for Grue Sparebanks egen drift framover. Grue Sparebank er i dag aksjonær i det lokale utviklingsenteret Grue Næringselskap AS.

Markedsforhold / strategi

Grue Sparebanks verdigrunnlag er å være løsningsorientert, pålitelig og nær. Grue Sparebanks skal være en «Gærbra bank fær vanli' fælk».

Hovedtyngden av våre kunder i privatmarkedet er lokalisert i søndre Hedmark, i tillegg til en del privatkunder i Akershus / Oslo og enkeltkunder spredt ut over det meste av Sør-Norge. På grunn av større risiko knyttet til bedriftsengasjementer, har Grue Sparebank utlånsengasjement til bedriftsmarkedet kun i lokalområdet, med unntak av enkelte engasjement der vi har spesiell god kjennskap til eier/driver.

Grue Sparebank har i 2014 hatt positiv utvikling i antall nye kunder og har hatt positiv utvikling innenfor alle produktområder, bortsett fra utlån til bedriftsmarkedet. Redusert utlånsvolum har sin årsak i begrenset investeringsvilje i lokalområdet hos næringskunder. Redusert volum lokalt innenfor privatmarkedet forsøkes kompensert ved økt utlånsvolum primært hos kunder som har indirekte lokal tilhørighet.

Grue Sparebank vektlegger forsvarlig, bred, god rådgivning og aktiv kundeomsorg overfor sine kunder for å tilfredsstille kundenes behov for finansielle tjenester og forsikringstjenester i størst mulig grad. Grue Sparebank prioriterer i hovedsak sin innsats mot eksisterende kundemasse. Ved utløpet av 2014 er åtte av bankens ansatte autoriserte finansielle rådgivere.

Konkurransen i bankmarkedet oppleves fortsatt sterk, med økt marginpress spesielt for boliglån, men også for lån til primærnæringer. Grue Sparebank har konkurransedyktige betingelser i forhold til de bankene det er naturlig å sammenligne seg med.

Grue Sparebank gjennomfører årlig spørreundersøkelse blant sine kunder. Resultat av undersøkelsen i 2014 viste en kundetilfredshet på 80 og en kundelojalitet på 85, som er en marginal nedgang for kundetilfredshet og en økning i kundelojalitet fra 2013. Resultatene er av de beste i landet og betydelig over snittet for alle bankene i Norge som har gjennomført slike undersøkelser. Gjentatte undersøkelser hvert år de sju siste årene viser at kundetilfredsheten holder seg på stabilt høyt nivå.

Grue Sparebank driver ikke forsknings- og utviklingsarbeid i egen regi.

Som lokalbank er Grue Sparebank opptatt av lokal verdiskaping i vid forstand og bidrar aktivt for å øke den lokale verdiskapingen for å sikre utviklingsmuligheter og fremtidig kundegrunnlag. Grue Sparebank ser det som viktig at kredittpolicy utformes uavhengig av ønsket om lokal verdiskaping. Bankens bidrag til lokal verdiskaping skjer derfor på andre måter enn gjennom kredittgivning.

Grue Sparebank bidrar årlig med betydelige beløp til sponsing av idretts- og kulturaktiviteter i lokalområdet. Banken har i 2014 bidratt kr 1.140' til sponsing og gaver til lag og foreninger hovedsakelig knyttet til aktiviteter for barn- og ungdom.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Grue Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av 76 banker i Eika Alliansen. Grue Sparebank har en eierandel på tilnærmet 1,1 % i Eika Gruppen AS. Eika Gruppens strategiske fundament er å styrke lokalbankene. Bankene i Eika Gruppen utgjør en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på mer enn 300 milliarder kroner inkludert Eika Boligkreditt og en million kunder.

Viktige lokalbanker

Lokalbankene, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjør Eika Alliansen. Lokalbankene i Eika alliansen har en sterk, lokal posisjon med sin nærhet til kundene. De har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med 190 bankkontorer i 120 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping i mange norske lokalsamfunn.

Eika styrker lokalbanken

Lokalbankenes viktigste kundegrupper er personkunder og det lokale næringslivet. Eika Gruppen styrker lokalbankene ved å utvikle og levere konkurransedyktige tjenester og produkter som dekker lokalbankene og lokalbank-kundenes behov. I en stadig mer digitalisert virkelighet, ønsker kundene tilgang til stadig flere digitale tjenester. En økende andel tjenester flytter seg derfor fra fysiske lokaler til digitale plattformer. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i utvikling av nye, digitale løsninger. Løsninger som ivaretar lokalbankens nærhet til, og omsorg for, kunden – der kunden er.

Komplett leverandør til lokalbankene

Eika Gruppen AS har fire produktselskap som leverer produkter til alliansebankene. Eika Forsikring AS er blant Norges største forsikringsselskap og leverer de fleste produkter innen skade- og personforsikring. Eika Kredittdbank AS leverer debet- og kredittkortprodukter samt finansieringsløsninger som leasing og salgspantlån. Eika Kapitalforvaltning AS

leverer fondsprodukter for personkunder og bankene. Aktiv Eiendomsmegling AS er en landsdekkende eiendomsmeglerkjede, der mange kontorer samarbeider med lokalbanken.

Eika Boligkreditt AS er direkte eid av aksjonærene i Eika Gruppen AS og er en del av Eika Alliansen. Selskapet har en forvaltningskapital på omlag 77 milliarder og er, med sin tilgang til det internasjonale markedet for Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), en viktig finansieringskilde for alliansebankenes boliglånsportefølje.

Stordriftsfordeler for lokalbankene

Utover produktleveransene sørger Eika Gruppen for at lokalbankene får tilgang til effektive og gode fellesskapsløsninger, i første rekke innen IT, digitalisering, infrastruktur og betalingsformidling. Utover det gir Eika lokalbanken tilgang til kompetanseutvikling med Eika skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice.

Utover disse fellestjenestene arbeider Eika Gruppen for lokalbankene innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta bankenes næringspolitiske interesser gjennom dialog med relevante myndigheter.

Glåmdalsmegleren AS – Aktiv Eiendomsmegling Glåmdal

Glåmdalsmegleren AS er tatt inn i regnskapet for Grue Sparebank som et tilknyttet selskap. Glåmdalsmegleren AS ble opprettet og operativt mai 2004. Selskapet eies 31.12.14 av Grue Sparebank (33 %), Odal Sparebank (33 %) og Tvehol Eiendom AS (34 %). Selskapet er lokalisert i Kongsvinger by. Som daglig markedsnavn benyttes Aktiv Eiendomsmegling Glåmdal på selskapet.

Selskapet bidrar til å komplettere bankens tilbud av finansielle tjenester og gir dermed mulighet for å få nye kunder. Selskapet omsetter eiendommer i Sør-Odal, Nord-Odal, Kongsvinger, Eidskog, Grue, Åsnes og Våler. Selskapet samarbeider med Aktiv Eiendomsmegling AS som er franchisegiver. Selskapet har befestet sin posisjon som en betydelig markedsaktør for omsetning av eiendommer i Glåmdalsregionen.

Glåmdalsmegleren AS har i alle driftsår, unntatt oppstartsåret 2004 og i 2013, oppnådd positivt årsresultat. Omsetningen i 2014 økte med 17,7 % i forhold til året før. Selskapet hadde ved utgangen av 2014 tre fast ansatte og har rekruttert inn en ny eiendomsmegler som begynner i januar 2015. Glåmdalsmegleren AS oppnådde i 2014 et årsresultat på kr 145.728 etter skatt, som er en resultatforbedring på kr 236.225 fra forrige år. Selskapet hadde en bokført egenkapitalandel på 62,7 % ved utgangen av 2014.

Grue Næringssselskap AS

Grue Sparebank har en eierandel på 53,06 % i Grue Næringssselskap AS. Nest største aksjonær er Grue kommune. På grunn av at selskapets virksomhet er av uvesentlig betydning for morbankens resultat, er det ikke utarbeidet konsernregnskap. Grue Næringssselskap AS eier et næringsbygg i Kirkenær sentrum som benyttes til egen virksomhet og til utleie. Bygget ble tatt i bruk som næringshage for små bedrifter i 2001. Bygget er ved utgangen av 2014 fullt utleid.

Totalt har nå 16 virksomheter med til sammen ca. 50 ansatte sin virksomhet i næringshagen. Siden oppstart i 2001 har 52 ulike virksomheter vært lokalisert i næringshagen.

Selskapet hadde ved utgangen av 2013 en fast ansatt i 80 % stilling. Daglig leder har i tillegg til drift av selskapet oppgaver knyttet til generell næringsutvikling, rådgivende virksomhet overfor næringslivet og prosjektarbeid på oppdrag fra bedrifter og Grue kommune. Via Grue kommunes eierskap og styrerepresentasjon i selskapet, søker vi å finne løsninger totalt sett er mest mulig optimale for etablert næringsliv og etablerere i kommunen. Selskapet har utstrakt samarbeid med andre utviklingsaktører regionalt. Selskapet er deltaker i et prosjekt sammen med Grue kommune med formål å optimalisere arbeidet med næringsutvikling i kommunen.

Grue Næringssselskap AS oppnådde i 2014 et årsresultat på minus kr 7.804 etter skatt, som er en resultatnedgang på kr 68.083 fra forrige år. Omsetningen i 2014 økte med 7,4 % i forhold til året før. Selskapet hadde en bokført egenkapitalandel på 90,6 % ved utgangen av 2014.

Økonomisk utvikling for banken

Fra resultatregnskapet (hele tusen)	2010	2011	2012	2013	2014
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	30.889	34.798	33.410	33.279	34.645
Netto andre driftsinntekter	12.879	7.849	7.357	12.587	12.907
Driftskostnader	25.964	25.542	26.996	31.333	30.900
Resultat før tap og skatt	17.804	17.105	13.771	14.533	16.652
Tap på utlån	(6.228)	(13.313)	(2.325)	(26.125)	(4.876)
Nedskrivninger / gevinst på anleggsmidler	-	-	-	(19.499)	2.129
Resultat for regnskapsåret før skatt	11.576	3.792	11.446	(31.091)	13.905
Skattekostnad	2.818	1.571	4.342	(2.982)	3.163
Resultat for regnskapsåret etter skatt	8.758	2.221	7.104	(28.109)	10.742
Fra balansen (hele tusen)					
Brutto utlån	1.319.582	1.361.816	1.374.690	1.417.114	1.397.078
Utlån lagt i boligkredittforetak	90.440	136.964	182.704	200.786	196.055
Tapsavsetninger	15.760	27.862	29.252	23.882	17.180
Innskudd fra kunder	1.172.850	1.255.697	1.374.174	1.389.868	1.488.160
Forvaltningskapital	1.663.279	1.794.741	1.758.828	1.769.441	1.864.995
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	1.634.707	1.712.123	1.760.576	1.741.457	1.840.291
Egenkapital	278.774	280.995	287.599	259.489	269.731
Nøkkeltall					
Rentenetto	1,89%	2,03%	1,90%	1,91%	1,88%
Kostnader i % av inntekter	61,31%	59,89%	66,28%	68,31%	64,98%
Kostnadsvekst	3,20%	-1,63%	5,69%	16,07%	-1,38%
Taps-% utlån	0,47%	0,98%	0,17%	1,84%	0,35%
Misligholds-%	1,94%	1,83%	3,18%	2,31%	2,27%
Egenkapitalavkastning	3,14%	0,79%	2,47%	-10,83%	3,98%
Kapitaldekning	29,66%	28,40%	28,46%	26,21%	27,29%
Egenkapital i % av forvaltningskapital	16,76%	15,66%	16,35%	14,67%	14,46%
Utlånsvekst	0,78%	3,20%	0,95%	3,09%	-1,41%
Utlånsvekst inkl. boligkredittforetak	2,36%	6,29%	3,91%	3,89%	-1,53%
Innskuddsvekst	2,10%	7,06%	9,44%	1,14%	7,07%
Innskudd i % av utlån	88,88%	92,21%	99,96%	98,08%	106,52%
Økning i forvaltningskapitalen	3,87%	7,90%	-2,00%	0,60%	5,40%
Antall årsverk	20	22	23	20,5	19,9

Forvaltningskapital

Grue Sparebanks forvaltningskapital var ved utgangen av 2014 på kr 1.865,0 mill. Forvaltningskapitalen økte 5,4 % i 2014, den gjennomsnittlige økningen i forvaltningskapital siste 5 år er 3,3 %.

Innskudd

Ved utgangen av 2014 utgjorde Grue Sparebanks samlede innskudd fra kunder kr 1.488,1 mill. (jfr. note 12). Innskuddene økte i 2014 med 7,1 %, den gjennomsnittlige økningen i innskudd siste 5 år er 5,9 %. I henhold til ny Vergemålslov forvaltes vergemålsmidler fra og med 2013 av Fylkesmannen i det enkelte fylke. Grue Sparebank har ikke inngått avtale med Fylkesmannen og har ikke vergemålsmidler som innskudd. Banken har heller ikke meglede innskudd. Bankens største innskudd utgjorde pr 31.12.14 kr 11,6 mill. Bankens 20 største innskudd utgjorde kr 136,3 mill. Bankens innskuddsdekning er 106,5 %, som er en økning fra 98,1 % i 2013. Banken er i prinsippet selvfinansiert da sum innskudd og egenkapital er større enn samlede utlån. Banken har redusert renten på høyest forrentede innskudd med totalt 0,8 prosentpoeng ved to renteendringer i 2014. Banken tilbyr kun innskudd med flytende rente, ikke fastrente-innskudd.

Utlån

Ved utgangen av 2014 utgjorde Grue Sparebanks samlede brutto utlån kr 1.397,1 mill. (jfr. note 5). Utlånene på egen balanse ble redusert i 2014 med 1,4 %. Gjennomsnittlig økning i utlån på bankens egen balanse siste 5 år er 1,3 %. I tillegg til utlån på egen balanse har banken en utlånsportefølje på kr 196,1 mill plassert i Eika Boligkreditt AS, dette er en reduksjon på kr 4,7 mill. fra forrige år. Reduksjonen i utlånsvolum inkludert lån plassert i Eika Boligkreditt AS utgjorde i 2014 1,5 %. Gjennomsnitt økning i utlån inkludert plassert i Eika Boligkreditt AS siste 5 år er 3,0 %. Av bankens samlede lån til personmarkedskunder er 16,0 % plassert i Eika Boligkreditt AS. Bankens interne ramme for plassering av lån i boligkredittforetak er 33,3 %.

Reduksjon i samlede brutto utlån skyldes at bankens utlån til næringsliv er redusert med 5,4 % i 2014. Lån til næringsliv inkludert lån til landbruk utgjorde 26,4 % av bankens samlede brutto utlån ved utgangen av 2014. Av lån til næringsliv utgjorde lån til landbruksformål 51,4 %.

Bankens samlede vekst i utlån var i 2014 lavere enn budsjettert nivå. For perioden 2015-19 har vi prognosert en utlånsvekst på egen balanse som er noe høyere enn utviklingen i kundeinnskudd.

Tap på utlån og garantier

Nedskrivning på individuelle lån og nedskrivning på grupper av utlån foretas i henhold til "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner". Nedskrivning på grupper av utlån baseres på tapshistorikk for lån, kreditt og garantier til næringskunder og personkunder i kombinasjon med sannsynlighet for mislighold i nærings- og privatporteføljene. Det foretas i tillegg en vurdering av nedskrivningsbehov avhengig av lokaløkonomiske og makroøkonomiske forhold. Vår vurdering av nedskrivninger på individuelle utlån foretas ved engasjementsgjennomgang, gjennomgang av Early warning rapport, restanselister, overtrekkslister og ut fra vår lokalkunnskap.

Det er god spredning i utlånsmassen og de fleste større lån er sikret ved pant og /eller garantier. Av utlånene er 1.028 mill. kr sikret med pant i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

For å korte ned tiden fra første purring til saken går til inkasso og for å effektivisere oppfølgingen av overtrekk og restanser, ble all purring fra og med april 2013 utkontraktert til vårt samarbeidende inkassoselskap ved at filer overføres elektronisk.

Grue Sparebank har pr. 31.12.2014 nedskrivninger på 15,1 mill. kr på individuelle lån og 2,1 mill. kr på grupper av utlån. Sum nedskrivninger er redusert med kr 6,7 mill. kr fra forrige år. Konstaterte tap på utlån og garantier utgjør kr 13,0 mill. Tap på utlån utgjorde i 2014 0,35 % av brutto utlån.

Styret kjenner ikke til lån, garantier eller andre plasseringer som vil kunne føre til tap av betydning i 2015, utover det som er hensyntatt i nedskrivninger på individuelle lån og grupper av utlån.

Verdipapirer

Verdipapirer utgjorde pr 31.12.14 18,3 % av bankens forvaltningskapital. Av verdipapirene utgjør 13,5 % norske obligasjoner med lav kredittisiko, 2,8 % pengemarkedsfond, 0,5 % ansvarlig lånekapital i andre foretak og 2,0 % aksjer og aksjefond av bankens forvaltningskapital (jfr. note 7, 8 og 9). Aksjeeksponeringen er i hovedsak plassert i selskaper som er strategisk viktige for banken og i aksjefond.

Overskuddslikviditet som ikke er plassert i verdipapirer, er plassert som kortsiktige innskudd i andre banker. Bankens beholdning av obligasjoner og sertifikater er i regnskapet for 2014 verdsatt til laveste verdis prinsipp, det vil si laveste verdi av kostpris og markedsverdi. Beholdningen var pr. 31.12.2014 verdsatt til 261,6 mill. kr. Med bakgrunn i reduserte markedsverdier er det foretatt nedskrivning av beholdningen av obligasjoner og sertifikater med totalt kr 421' i 2014. Markedsverdivurderinger foretas månedlig av ekstern ekspertise og eventuelle opp- / nedskrivninger foretas fortløpende gjennom året.

Bankens aksjeportefølje, andeler i fond og egenkapitalbevis var ved årets utløp bokført med 79,5 mill. kr. Porteføljen inkluderer pengemarkedsfond på 51,3 mill. kr og aksjer klassifisert som anleggsmidler 23,8 mill. kr. Omløpsporteføljen er etter porteføljeprinsippet verdsatt til laveste av markedspris og kostpris. Markedsverdi fastsettes månedlig ut fra offentlige kursoversikter og eventuelle opp- / nedskrivninger foretas fortløpende gjennom året. Realiserte gevinster og tilbakeføring av tidligere nedskrivninger på beholdningen av aksjer, andeler i fond og egenkapitalbevis utgjør i 2014 totalt kr 1.056'. Aksjer i selskaper som representerer strategiske plasseringer er klassifisert som anleggsmidler. Anleggsaksjene verdsettes til kostpris, ved varig verdinedgang verdsettes anleggsaksjene til virkelig verdi.

Bankens portefølje av rentepapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS. Øvrig verdipapirbeholdning forvaltes i egen regi. Fondsprodukter hos eksterne forvaltere benyttes hvis dette er fordelaktig ut fra kostnad / nytte og likviditeten i verdipapirene.

Investering i verdipapirer skjer med bakgrunn gjeldende markedspolicy og plasseringsrammer fastsatt av styret. Ved plassering prioriteres verdipapirer med begrenset risiko. Bankens verdipapirbeholdning og avkastning blir rapportert til styret hver måned.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler utgjorde ved utgangen av 2014 0,9 % av bankens forvaltningskapital (jfr. note 10).

Årsresultat

Grue Sparebank oppnådde i 2014 et årsresultat etter skatt på kr 10.741.676. Dette tilsvarer 0,58 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Gevinst på salg av aksjer i Nets AS påvirker resultatet før skatt positivt med kr 2.129'. Gjennomsnittlig forvaltningskapital var i 2014 kr 1.840.291'.

Driftskostnader i % av driftsinntekter utgjør 64,9 %. Kostnadsprosenten må ses i lys av ekstraordinære kostnader knyttet til ekstern bistand i etterkant av konkursen til Glåma Bygg AS som påførte banken betydelig tap i 2013. Ekstraordinære kostnader utgjorde kr 2.230' i 2014.

Bankens rentenetto i 2014 ble kr 34,6 mill. som er en økning på kr 1,4 mill. fra 2013. Rentenettoen i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital er på 1,88 %, en reduksjon på 0,03 prosentenheter fra året før. Avgift til Bankenes Sikringsfond utgjorde i 2014 kr 1.115', mot kr 1.069' i 2013. Avkastningen på pengemarkedsfond er ført som gevinst på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning.

Sett med bakgrunn i den meget sterke konkurransen i bankmarkedet, lavt rentenivå og press på rentemarginen, anser styret resultatet som tilfredsstillende. Styret og administrasjonen har registrert en utflating/fallende resultattrend i banken og har fokus på tiltak for å bedre lønnsomheten.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av bankens stilling ved årsskiftet og styret ser ingen forhold av betydning for stilling og resultat som har intruffet etter regnskapets avslutning.

Årsresultatet etter skatt på kr 10.741.676 foreslås disponert slik:

Overført til sparebankens fond:	kr. 10.189.673
Overført til gavefond og/eller gaver	kr. 500.000
Overført til fond for vurderingsforskjeller:	kr. 52.003

Kapitaldekning / egenkapital

Bankens kapitaldekning fastsettes i henhold til Baselkomitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring (Basel III) som er gjort gjeldende gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv (CRD IV). Grue Sparebanks beregningsgrunnlag for kapitaldekning var ved årets utgang på 951,2 mill. kr. Kapitaldekningen var 27,29 % pr 31.12.14. Til sammenligning hadde Grue Sparebank en kapitaldekning pr. 31.12.13 på 26,21 % (jfr. note 14). Bankens interne ramme for minimum kjerne-kapitaldekning er 20 %. Bankens ansvarlige kapital består kun av ren kjernekapital.

Myndighetenes minimumskrav til kapitaldekning var 12,5 % pr 31.12.14. Minimumskrav til kapitaldekning er fastsatt til 13,5 % pr 31.12.15 og 14,5 % pr 31.12.16.

Etter årets årsoppgjørdisposisjoner er sparebankens egenkapital kr 269,7 mill. som utgjør 14,5 % av forvaltningskapitalen.

Årsregnskapet er på bakgrunn av dette avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Årsregnskapet og årsberetningen gir en rettvise oversikt over bankens utvikling og resultat av virksomheten og dens stilling.

Risikoforhold / overordnede mål for risiko og risikotoleranse

Styret har fastsatt at banken skal ha en lav / moderat risikoprofil. Etter fast oppsatt plan foretas løpende rapporteringer gjennom året av de viktigste risikoforhold knyttet til bankens virksomhet. Banken utarbeider egen risikorapport til styret hver måned basert på interne og eksterne rammer for virksomheten. For å avdekke eventuell forhøyet risiko gjennomføres stresstester etter fastsatt plan eller etter behov.

Styret gjennomgår / revurderer strategisk plan hvert år. Banken er eksponert for finansiell risiko i form av kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko, kursrisiko og likviditetsrisiko. Banken styrer og følger opp disse risikoene blant annet gjennom regelmessig og detaljert rapportering til styret, årlig budsjettering og bankens internkontrollsystem.

Mest betydningsfulle risikoer og tiltak for å redusere risikoen

Strategisk risiko

Strategisk risiko knytter seg til feil strategiske valg som medfører risiko for tap for banken på grunn av feil satsing, feil investeringer eller uteblitte strategiske beslutninger som truer bankens eksistens. Gjeldende strategiplan gjelder for 2013-17. Bankens strategi gjennomgås og revurderes årlig.

Strategisk risiko omfatter også kontroll- og styringsrisiko.

Kredittrisiko

Bankens viktigste risikoeksponering totalt sett er kredittrisikoen i utlånsporteføljen (jfr. note 5). Kredittrisikoen styres av retningslinjer gitt i kredittpolicy, kredittåndbok, fastsatte bevilgningsfullmakter og krav fra myndighetene. Banken har valgt å være mer konservative enn det lovverket pålegger banken. Bankens policy, kompetanse, rutiner og kontroller på området skal være slik at det sikrer en sunn og langsiktig utvikling uten at banken utsettes for unødige risiko. Bankens målsetting innen kredittområdet er at lån / kreditter i all hovedsak skal innvilges med lav eller moderat risiko. Bankens kredittstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig. På grunn av store tap på utlån til næringslivskunder i 2013, har banken strammet inn kravene overfor næringskundene.

Organiseringen innenfor kredittområdet skal være slik at den både ivaretar kundenes krav til service og personlig kontakt og bankens krav til spesialisering, kvalitet og kompetanseutvikling.

Kredittporteføljen skal primært være knyttet til følgende segmenter:

- Personmarkedet
- Primærnæringer
- Små og mellomstore bedrifter med lokal tilhørighet

Porteføljestyring/risikoklassifisering

Kredittkunder er tildelt fast engasjementsansvarlig kunderådgiver i banken, hvis kunderådgiveren er tilgjengelig skal i prinsippet kunden alltid betjenes av samme rådgiver. Alle kunder med tilhørende kreditter risikoklassifiseres ved behandling av lånesøknad.

Grue Sparebank har i løpet av andre halvår 2014 tatt i bruk nytt risikoklassifiseringssystem basert på sannsynlighet for mislighold. Det nye risikoklassifiseringssystemet vil gi et bedre grunnlag for kredittgiving, prisfastsettelse og porteføljestyling.

For å analysere kredittrisikoen og tidlig avdekke mulige problemengasjement, legger banken stor vekt på løpende kontakt med kundene innen næringslivsmarkedet og holder seg oppdatert på makroøkonomiske og bransjespesifikke endringer som kan påvirke kredittrisikoen. For næringslivskunder med betydelig aktivitet og engasjement, tilstrebes fortløpende oppfølging av salg, regnskap, inntekter m.v. Det innhentes årsregnskap for alle næringslivskunder for analyse, oppfølging og fornyet risikoklassifisering.

Risikonivå som fremkommer i bankens modeller for vurdering av kredittisiko bygger på en kombinasjon av historiske data fra regnskap, historiske hendelser og beregnet sannsynlighet for mislighold.

Risikospredning

Erfaringsmessig er bankens risiko for tap på utlån nesten utelukkende knyttet til næringslivsengasjementer. Banken har derfor besluttet å begrense utlån til næringslivsengasjementer inkludert landbruksengasjementer til maksimalt 1/3 av totale utlån. Bankens andel av næringslivsengasjementer inkludert landbruk utgjorde pr 31.12.14 26,5 % av totale utlån. Av næringslån utgjorde landbrukslån 51,4 % pr 31.12.14. Andelen næringslivsengasjement er noe redusert i løpet av siste femårsperiode. Engasjementene innenfor næringsliv har god spredning mellom sektorer. Banken har etablert interne rammer for eksponering mot enkeltbransjer og porteføljekvalitet. Den største kredittrisikoen ligger i de store engasjementene, for å redusere risiko knyttet til de største engasjementene, er enkelte av disse delt med andre banker.

Risiko foreligger også på lån ytet til nyetableringer som banken ser som viktig for å delta i utviklingen av lokalsamfunnet. Styret ser det som viktig at bankens kredittpolitikk vurderes selvstendig, og ikke som en del av vårt bidrag til næringsutvikling.

Utlån til personmarkedet er fordelt på mange små lån, mange med god pantesikkerhet og således liten risiko. Prisene på boliger og landbrukseiendommer har steget i vårt område i 2014, men prisnivået på boliger er likevel svært lavt i forhold til bynære områder. Prisene på brukte boliger ligger langt under byggekostnadene.

Bankens interne krav er at bankens totale engasjement med en kunde som hovedregel ikke skal overstige 10 % av bankens ansvarlige kapital, med unntak av privatengasjement med spesielt god sikkerhet. Bankens største kredittengasjement pr 31.12.14 utgjorde 11,1 % av ansvarlig kapital og er sikret med pant i privat eiendom.

Styret anser kredittrisikoen for utlån og garantier samlet sett som moderat ut over foretatte nedskrivninger på individuelle lån og grupper av utlån. Bankens verdipapirer er spredd på mange låntakere, med hovedtyngden innenfor finans og fylker/kommuner. Styret anser kredittrisikoen på obligasjonsporteføljen som lav. Banken har i 2014 gjennomført stresstester på kredittrisikoområdet hver måned.

Operasjonell risiko

Defineres som "risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser" Følgende risikokategorier er analysert:

- Internt og eksternt bedrageri (mislighetsrisiko)
- Arbeidsmiljø og ansettelsesvilkår
- Sikkerhet på arbeidsplassen
- Skade på fysiske eiendeler (fysisk risiko)
- Systemsvikt
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Oppgjør, levering og annen transaksjonsbehandling

Vurdering av operasjonell risiko utføres i forbindelse med årlig risikoanalyse, i tillegg blir det foretatt en skjønnsmessig vurdering om beregnet kapitalbehov i Pilar I er tilstrekkelig.

Markeds- og renterisiko

Eksposering i verdipapir- og rentemarkedet påfører banken tapsrisiko ved negativ utvikling i verdipapir- og rentemarkedet. Bankens retningslinjer og rammer for investering i verdipapirer (markedsrisikorammer) er fastsatt i bankens markedspolicy. Bankens markedspolicy gjennomgås og revurderes av styret årlig. Hensikten med bankens eksposering i verdipapirmarkedet er å sikre en sunn og langsiktig utvikling, ved at overskuddslikviditet / likviditetsreserver gir god avkastning med begrenset risiko. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS gjennom en aktiv forvaltning avtale.

For å redusere markedsrisiko styres eksposeringen gjennom etablerte rammer for eksposering innen de forskjellige typer eiendeler og diversifisering. Bankens renterisiko knyttet til ulik rentebinding på innskudd og utlån er minimal. Banken har i tillegg renterisiko på sin beholdning av obligasjoner. Aksje- / aksjefondseksponeringen er utsatt for markedsrisiko ved mulighet for fall i aksjekurser. Banken har i svært begrenset grad aksjer og egenkapitalbevis i enkeltselskap uten at disse er ment for varig eie.

Renterisiko oppstår som et resultat av at det er ulik rentebindingstid knyttet til bankens fordringer og gjeld. Ved en renteendring endres renten på innskudd og utlån samtidig. Banken har ingen fastrenteinnskudd og ingen utlån til fast rente på egen balanse, og vil derfor ha lav renterisiko som følge av dette. Renterisikoen reduseres ved at renten på innskudd i andre banker og på hovedtyngden av obligasjonsbeholdningen følger markedsrenten og at rentene på obligasjonene i reguleres kvartalsvis. Rentesenkninger reduserer avkastningen på egenkapitalen og fører til en tilsvarende reduksjon i bankens resultat. Styret anser bankens renterisiko samlet sett for å være lav.

Bankens driftskonto har flytende rente med daglig rentefastsettelse. Renten på bankens to obligasjonslån er knyttet til Nibor 3 mnd med rentefastsettelse hvert kvartal.

Banken har ingen verdipapirplasseringer, utlån, innlån eller innskudd i utenlandsk valuta. Banken handler kun med valuta til privatkunder som en del av ordinær bankdrift. Bankens valutarisiko er knyttet til bankens kontantbeholdning av valuta.

Banken har i 2014 gjennomført stresstester på markedsrisikoområdet hver måned.

Likviditetsrisiko

I henhold til likviditetsforskriften skal banken til en hver tid ha tilstrekkelig med likvider. Bankens retningslinjer og rammer for likviditet er fastsatt i bankens likviditetspolicy. Bankens likviditetsstrategi /-policy gjennomgås og revurderes av styret årlig. Generelt vil lavere likviditetsrisiko innebære høyere finansieringskostnad. Banken står derfor ovenfor en avveining mellom bankens samlede innlånskostnad og bankens samlede likviditetsrisiko. Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert og i hovedsak være finansiert med innskudd. Bankens innskuddsdekning var pr 31.12.14 106,52 %. Banken skal også ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

Bankens likviditetsindikatorer, fastsatt i samsvar med Finanstilsynets modell, var pr 31.12.2014:

Likviditetsindikator 1 (finansiering med løpetid over 1 år)	125,6
Likviditetsindikator 2 (finansiering med løpetid over 1 måned)	128,3

Banken rapporterer i henhold til Finanstilsynets bestemmelser LCR (liquidity coverage ratio) og NSFR (net stable funding ratio):

LCR	31.12.14	178,8 %
NSFR	31.12.14	153,7 %

Banken har rammer for likviditets eksposering på kort, mellomlang og lang sikt. Banken har svært god likviditet, og vi anser likviditetsrisikoen som svært liten innenfor første års tidshorisont. Banken har vært overlikvid store deler av året, noe som har påvirket resultatet negativt. Banken bruker Eika Boligkreditt AS som avlastning for nye boliglån. Banken har i 2014 gjennomført stresstester på likviditetsområdet hver måned.

Renommé- / omdømmerisiko

Risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter og myndigheter. Svekkelse av renommé / omdømme oppstår på grunn av uheldige hendelser i egen bank, systemer eller hos samarbeidspartnere. For å redusere risiko for svekket renommé ved uheldige hendelser arbeider banken systematisk for å oppnå høy kundetilfredshet og skape tillit hos långivere. Kundetilfredshets- og medarbeider-tilfredshetsmålinger foretas årlig av Norsk Kundebarometer.

Kapitalkrav og overskudd av ansvarlig kapital

Bankens kapitaldekning fastsettes i henhold til Baselkomitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring (Basel III) som er gjort gjeldende gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv (CRD IV). Grue Sparebank har for Pilar I valgt å benytte standardmetoden for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko og basismetoden for beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko. Fastsettelse av tilleggskapital baserer seg på risikoanalyse av alle virksomhetsområder. Styring og kontroll vurderes for hvert enkelt virksomhetsområde, vurdering og gradering av restrisiko foretas basert på kvaliteten på rutiner og kontroller. Modellen tar utgangspunkt i restrisiko. Kapitalkrav for kredittrisiko og operasjonell risiko (Pilar I) suppleres med kapitalavsetning for risikoene som ikke er fullt ut dekket i Pilar I og risikoer som ikke er tatt med under Pilar I.

De risikofaktorene som det er avsatt kapital for i Pilar II er:

- Strategisk risiko – risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder og /eller at banken tar feil strategiske valg.
- Konsentrasjonsrisiko – omfatter risiko knyttet til bankens største utlåneengasjementer, konsentrasjon i spesielle geografiske områder, konsentrasjon i bransjer hvor banken har høyere eksponering enn gjennomsnittet og / eller bransjer hvor banken historisk har tapt mye i forhold til eksponering.
- Markeds og renterisiko – omfatter risiko for tap som følge av uventet utvikling i verdipapir- / rentemarkedet, effekter av renteendring på ikke rentebærende balanse og risiko for tap som følge av ulik rentebindingstid på aktiva- og passivasiden i balansen.
- Omdømme / likviditetsrisiko – risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.
- Forretningsrisiko – risiko for uventede svingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, konsentrasjonsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger, endret kundeadferd og endret konkurransesituasjon.
- Eiendomspris-risiko – risiko for uventet verdifall på bankens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventede tap på lån til eventuelle datterselskaper som er eiendomsselskaper.
- Operasjonell risiko – risiko for tap som følge av utilstrekkelige interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

Kapitalbehov

Sammenstilt kapitalbehov Grue Sparebank for Pilar I og Pilar II pr 31.12.2014 (i mill. kr):

Pilar I	
Kredittrisiko	69,9
Markedsrisiko handelsportefølje	0,0
Operasjonell risiko	6,2
Sum kapitalkrav pilar I (8 %)	76,1
Pilar II tillegg	
Sum kapitalkrav øvrige risikofaktorer (pilar II)	55,5
Sum kapitalbehov	131,6
Kapitalbehov i % av beregningsgrunnlaget	13,8
Beregningsgrunnlag	951,1

Basert på tallmateriale pr 31.12.2014 har Grue Sparebank et overskudd av ansvarlig kapital på kr 128 mill. i forhold til minimumskravet i henhold til Pilar I og II beregningene.

Bankens kjernekapitaldekning skal i henhold til strategisk plan være minimum 20 %. Bankens ansvarlige kapital består kun av ren kjernekapital. Banken vil som følge av stort overskudd av ansvarlig kapital, ikke ha behov for å hente inn ansvarlig kapital ved utstedelse av egenkapitalbevis, fondsobligasjoner eller ansvarlig lån kommende treårsperiode.

Kapitalbehovet er beregnet med en tidshorisont på ett år. Kapitalbehovet første tre år er simulert ved hjelp av budsjett, prognoser og scenarier for perioden 2015-17.

Ledelsesmessig styring og intervensjoner

Bankens internkontroll omfatter kontroller som blant annet skal overvåke bankens kredittrisiko, likviditetsrisiko, kursrisiko og renterisiko.

Det er utarbeidet beredskapsplaner innenfor kreditt-, markeds- og likviditetsområdet. Resultatet av kvartalsvise stress-tester innenfor disse områdene avgjør om beredskapsplanene skal iverksettes. Det er i tillegg utarbeidet scenarier knyttet til alvorlige økonomiske tilbakeslag.

Begrensninger i styring og kontrollrutiner

Begrensninger kan oppstå som følge av at menneskelig dømmekraft i forbindelse med beslutningstaking kan være mangelfull. Feilsituasjoner kan oppstå som følge av menneskelig svikt (ubevisste feil), og kontroller som kan omgås gjennom samarbeid mellom to eller flere ansatte (bevisste feil).

Det er lagt opp til deling av prosesser for å påse at flere personer er involvert for å unngå at samme person innvilger og godkjenner vilkår for innvilgning.

Styring og kontrollrutiner er evaluert ved hjelp av risikoanalyse for alle bankens virksomhetsområder.

Corporate governance

I dette avsnittet har vi gitt en kortfattet beskrivelse av prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i Grue Sparebank.

Bankens styringsstruktur følger sparebanklovens regler, noe som innebærer andre styringsorganer enn for aksjeselskaper.

Forstanderskapet i Grue Sparebank har i 2014 bestått av:

- 16 medlemmer valgt av innskyterne / kundene
- 6 medlemmer valgt av Grue kommune
- 4 medlemmer valgt av de ansatte i banken

Forstanderskapet har avholdt to møter i 2014.

Bankens styre velges av forstanderskapet og består av totalt 5 representanter, hvorav 1 representant er valgt av ansatte. Første vararepresentant møter fast i styret, men har ikke stemmerett. Ansattes vararepresentant har møterett i styret, men har ikke stemmerett. Kvinneandelen i styret utgjør 25 %, når en etter vanlig praksis utelater ansattes representant fra beregningen. Første vararepresentant er kvinne. Ansattes representant i styret er kvinne, ansattes vararepresentant er mann. Styret har i 2014 avholdt 13 styremøter og behandlet totalt 164 saker.

Bankens samlede styre utgjør risiko- og revisjonsutvalget. Styret skal samlet ha den kompetanse som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta risiko- og revisjonsutvalgets oppgaver. Minst ett av medlemmene skal være uavhengig av virksomheten og ha kvalifikasjoner innen regnskap eller revisjon.

Bankens kontrollkomité består av tre medlemmer valgt av forstanderskapet, herav en kvinne. Kontrollkomiteen har avholdt fire møter i 2014.

Bankens styrings- og kontrollsystemer er basert på lover og forskrifter, i tillegg til interne rammer og fullmakter vedtatt av styret. Banken foretar årlig risikoanalyse for virksomheten. Bankens arbeidsprosesser og kontrollrutiner er utformet for å begrense risiko knyttet til virksomheten.

Bankens ledergruppe består av fire medlemmer som alle er menn.

Personale, arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Banken har en viktig rolle i folks liv. Det være seg privatpersoner som får oppfylt drømmen sin om ny bolig eller bedriftskunder som får hjelp til å sette gode ideer ut i livet. Vi avlaster risiko, sikrer likviditet og stimulerer samfunnet. Ikke minst bidrar banken til samfunnet gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål. I 2014 beløp slik støtte seg til kr 1.140'.

Arbeidet med samfunnsansvar er forankret i bankens verdier og banken har utarbeidet retningslinjer for samfunnsansvar. Bankens retningslinjer for samfunnsansvar omhandler hvordan bankens verdiskapning baseres på lønnsom, ansvarlig og bærekraftig drift. Retningslinjene omfatter finansielle, miljømessige og sosiale spørsmål. Bankens virksomhet, produkter og tjenester skal gjenspeile de utfordringene samfunnet står overfor og det kundene er opptatt av. Banken skal vise ansvarlighet i utøvelsen av sin virksomhet, med målsetting om å skape langsiktige resultater og løsninger for bankens kunder og samfunnet. De produkter banken tilbyr skal være nyttige for samfunnet og lønnsomme for banken, og banken skal ha en aktiv holdning til samfunnsansvar i sitt produkttilbud til kundene og i kredittvurderingen. Banken skal ha høy etisk bevissthet.

Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som eksempel etterlevelse av lover og forskrifter, etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø, sikkerhet samt det ytre miljø. I 2014 har banken kontrollert 62 mistenkelige transaksjoner med hensyn på hvitvasking. Etter nærmere undersøkelser er det rapportert to mistenkelige transaksjoner til Økokrim i 2014. Bankens øvrige hendelsesrapportering ikke har avdekket vesentlige avvik i 2014. Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar heller ikke egen miljøsystemsertifisering.

Banken har ved årets utgang 21 fast ansatte. Av disse er sju ansatt på deltid. I tillegg har to personer fungert som ekstrahjelp/vikarer i løpet av året. Totalt er det utført 20 årsverk i 2014, hvorav 19,5 knyttet til bankens kjernevirksomhet. Banken har en kvinneandel på 70 % blant faste ansatte. Av personalet med lederansvar utgjør kvinneandelen 29 %. I forbindelse med nyansettelser av personale uten lederansvar prioriterer vi ansettelse av menn under ellers like vilkår. I forbindelse med nyansettelser av personale med lederansvar prioriterer vi ansettelse av kvinner under ellers like vilkår. Det legges videre til rette for at rekrutteringer skjer fra et bredt utvalg av samfunnet og eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjonering og bidra til å redusere antall tidligpensjoneringer i banken. Banken sikrer også ansatte innflytelse gjennom godt samarbeid med de tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen.

For å sikre etterlevelse og godt omdømme inngår bankens ansatte i et etterutdanningsprogram med ulike kurs, seminarer mv. med fokus på etterlevelse av sentrale lover og forskrifter og bankfaglige temaer. Alle faste ansatte har i løpet av året deltatt på eksterne og / eller interne kurs for oppdatering og opplæring. Ved årsskiftet var åtte ansatte autoriserte finansielle rådgivere.

Banken er medlem av Glåmdal HMS Tjeneste. Banken har også et eget treningsrom med diverse treningsapparater. Helsetilstanden til de ansatte må karakteriseres som god med lite sykefravær. Sykefraværet skyldes ikke skader eller ulykker i banken. Sykefraværet var 1,32 % i 2014, noe som er en nedgang fra 3,05 % i 2013. De ansatte er innmeldt i bankens pensjonsordning, behandlingsforsikring og gruppelivsforsikring. Bankens ytelsesbaserte pensjonsordning er lukket. Nyansatte tilbys innskuddsbasert pensjonsordning.

Medarbeidertilfredshetsundersøkelse utføres årlig, tiltak iverksettes innenfor de områder hvor det er avdekket svakheter. Styrets oppfatning er at arbeidsforhold, trivsel og miljø i banken er godt.

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Det vises også til note 21a i årsregnskapet.

Banken har en generell ordning for variabel godtgjørelse (prestasjonslønn) som defineres inn under pkt 5: Unntak i Finanstilsynets rundskriv av 21.2.2011 "Godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond". Ordningen omfatter hele banken og gir ikke incentiveeffekt når det gjelder overtakelse av risiko.

Den variable prestasjonslønnen beregnes på grunnlag av mål for bankens årsresultat og sju styrefastsatte målekriterier. Prestasjonslønnen er lik for alle ansatte og var i 2014 samlet begrenset oppad til kr 30.000 pr årsverk. Den variable prestasjonslønnen som følge av oppnådde måltall i 2014 utgjør kr 6.000,- pr årsverk og blir utbetalt i 2015.

Bankens verdier og ansatte er sikret med moderne utstyr.

Bankens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Banken har utover årsrapporten og ovennevnte forhold ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utsiktene for kommende år

Det forventes et lavt rentenivå i 2015. Grue Sparebank forventer en utlånsvekst over nivået i 2014 for privatmarkedet. Som følge av økt usikkerhet knyttet til norsk økonomi, forventer banken redusert etterspørsel etter lån fra næringslivet, med unntak av landbrukskunder. Flesteparten av våre privatkunder har lav gjeldsbelastning, den samlede situasjonen for privatmarkedet er derfor god. Risikoen ved utlån til privatmarkedet vil øke hvis boligprisene skulle falle, mest sannsynlig som følge av økt arbeidsledighet. Lokalt næringsliv er preget av tradisjonell industri som er for en stor del utsatt fra konkurranse fra utlandet. Styret er usikre på utviklingen for lokal industri, men svekket kronekurs har i løpet av høsten bedret konkurransevnen. Den lokale nyskapingsevnen har i de senere årene vært begrenset.

Innen bedriftsmarkedet forventer vi tap på normalnivå i 2015. Samlet sett vil kredittrisikoen ved utlån til bedriftsmarkedet være moderat.

Banken vil i 2015 fortsette arbeidet med å bedre lønnsomheten.

Vi har gjennom endringer i virksomheten, kompetanseheving og nyansettelser lagt grunnlaget for at banken kan øke andre inntekter utover renteinntektene.

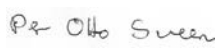
Styret mener Grue Sparebank er konkurransedyktig med sine produkter både på pris og kvalitet. Styret vurderer bankens økonomiske stilling som tilfredsstillende og forventer en stabil utvikling som gjør oss i stand til å oppfylle kundenes krav på en tilfredsstillende måte.

Kirkenær, 27.1.2015

Wenche Engen
Styreleder

Arne Skytteren
Nestleder

Bernt Snapa
Styremedlem

Otto Sveen
Styremedlem

Heidi Lindstad
Styremedlem

Banksjef

RESULTATREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP (i tusen kroner)	Noter	2014	2013
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.956	965
Renter og lign. innt.av utlån til og fordr. på kunder		65.715	66.057
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		5.865	4.808
Andre renteinntekter og lignende inntekter		-	-
Sum renteinntekter og lignende inntekter		73.537	71.830
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinst.		48	144
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		34.664	35.622
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		3.060	1.695
Andre rentekostnader og lignende kostnader		1.120	1.089
Sum rentekostnader og lignende kostnader		38.892	38.551
Netto rente og kredittprovisjonsinntekter	16	34.645	33.279
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		1.963	1.775
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		52	-49
Sum utbytte og andre innt. av verdip. med var. Avkastning		2.015	1.726
Garantiprovisjoner		158	162
Andre gebyr og provisjonsinntekter	17	9.429	7.584
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		9.587	7.746
Andre gebyr og provisjonskostnader		2.851	2.331
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		2.851	2.331
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		-115	1.301
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		2.380	2.388
Netto verdiendring og gev./tap på valuta og finansielle drivater		528	528
Sum netto verdiendring og gev./tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler		2.793	4.217
Driftsinntekter faste eiendommer		1.361	1.228
Andre driftsinntekter	18	1	1
Sum andre driftsinntekter		1.362	1.229
Lønn	21	10.335	11.396
Pensjoner	20	1.800	1.631
Sosiale kostnader		1.949	2.083
Administrasjonskostnader		7.698	7.880
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	19	21.782	22.991
Ordinære avskrivninger	10	1.313	1.368
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		1.313	1.368
Driftskostnader faste eiendommer		1.539	1.570
Andre driftskostnader	22	6.266	5.404
Sum andre driftskostnader		7.804	6.974
Tap på utlån		4.876	26.125
Sum tap på utlån, garantier m.v.	5	4.876	26.125
Gevinst/tap		2.129	-19.499
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		2.129	-19.499
Resultat av ordinær drift før skatt		13.905	-31.091
Skatt på ordinært resultat	23	3.163	-2.982
Resultat for regnskapsåret	13	10.742	-28.109
Overført fra/til fond for vurderingsforskjeller		52	-49
Overført fra/til sparebankens fond		10.190	-28.060
Avsetning til gaver		500	-
Sum overføringer og disponeringer		10.742	-28.109

BALANSE

EIENDELER (i tusen kroner)	Noter	2014	2013
Kontanter og fordringer på sentralbanker		63.256	56.646
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		50.960	20.480
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		50.960	20.480
Kasse-/drifts- og brukskreditter		108.002	107.534
Byggelån		27.669	23.557
Nedbetalingslån		1.261.407	1.286.023
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	16	1.397.078	1.417.114
Individuelle nedskrivninger på utlån		-15.050	-19.100
Nedskrivninger på grupper av utlån		-2.130	-4.782
Sum netto utlån og fordringer på kunder	5	1.379.898	1.393.232
Overtatte eiendeler	6	2.000	2.500
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		-	-
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		261.576	182.989
Sum sertifikater og obligasjoner	7,8	261.576	182.989
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis		77.598	80.998
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	9	77.598	80.998
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper	3	578	526
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper		578	526
Eierinteresser i andre konsernselskaper	3	1.820	1.820
Sum eierinteresser i konsernselskaper		1.820	1.820
Utsatt skattefordel	23	1.402	3.787
Sum immaterielle eiendeler		1.402	3.787
Maskiner, inventar og transportmidler		678	1.051
Bygninger og andre faste eiendommer		16.724	17.664
Sum varige driftsmidler	10	17.401	18.715
Andre eiendeler		159	656
Sum andre eiendeler	11	159	656
Opptjente ikke mottatte inntekter		4.153	3.999
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	20	3.644	3.094
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		550	-
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		8.347	7.093
SUM EIENDELER	4	1.864.995	1.769.441

BALANSE

Gjeld og Egenkapital (i tusen kroner)	Noter	2014	2013
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		1.755	1.850
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		726	775
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	12	2.480	2.625
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.434.564	1.338.460
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		53.595	51.408
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	12	1.488.160	1.389.868
Obligasjonsgjeld		98.500	110.000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12	98.500	110.000
Annen gjeld	12	3.465	4.381
Sum annen gjeld		3.465	4.381
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		2.600	2.770
Pensjonsforpliktelser	20	59	308
Utsatt skatt	23	-	-
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		59	308
SUM GJELD		1.595.264	1.509.952
Fond for vurderingsforskjeller		545	493
Sparebankens fond		269.186	258.996
Sum opptjent egenkapital	13,14	269.731	259.489
SUM EGENKAPITAL		269.731	259.489
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	4	1.864.995	1.769.441
Poster utenom balansen			
Pantstillelse - verdipapirer deponert som sikkerhet for lån i Norges Bank	15	79.526	99.605
Garantiansvar	15	50.322	40.292

Kirkenær, 27. Januar 2015

Wenche Engen
Wenche Engen
Styreleder

Bernt Snapa
Bernt Snapa

Arne Skytteren
Arne Skytteren

Heidi Lindstad
Heidi Lindstad

Per Otto Sveen
Per Otto Sveen

KONTANTSTRØM

Kontantstrøm (i tusen kroner)	2014	2013
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat av ordinær drift etter skatt	10.742	-28.109
Ordinære avskrivninger	1.313	1.368
Tap på utlån	4.876	26.125
Gaver	-500	0
Verdiregulering	-2.198	-1.522
Endring utlån: - økning/ + nedgang	10.657	-72.399
Endring utlån til finansinstitusjoner: - økning/ + nedgang	-30.480	23.669
Endring innskudd fra kunder: + økning/ - nedgang	98.291	15.694
Endring innskudd fra kredittinstitusjoner: + økning/ - nedgang	-145	107
Endring øvrige fordringer: - økning/ + nedgang	2.128	-3.145
Endring kortsiktig gjeld: + økning/ - nedgang	-1.335	-4.077
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	93.350	-42.289
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Endring langsiktige verdipapirer: - økning/ + nedgang	-75.240	17.393
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-75.240	17.394
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer: + økning/ - nedgang	-11.500	27.000
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-11.500	27.000
Netto kontantstrøm for perioden	6.610	2.105
Konter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	56.646	54.541
Konter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	63.256	56.646
Denne består av:		
Bankinnskudd m.v.	6.673	6.827
Innskudd i Norges Bank	56.582	49.818

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1 - Generell info - rettviseende bilde

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt. Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsipper i 2014.

Note 2 - Regnskapsprinsipper

KONSERNREGNSKAP

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap selv om banken sitter med eierposter på over 50 % i Grue Næringssselskap AS (53,10 %). Dette begrunnes med at Grue Næringssselskap AS er av uvesentlig størrelse. Opplysninger om selskapets resultatposter er gitt i note 3.

RESULTATPOSTER

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året det blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene. Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar løpende vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingssevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager. Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterede tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingssevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterede tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger da alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingssevne basert på en analyse av risiko og historiske tapstall. Andre forhold kan være makroøkonomiske forhold, verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser. Bankens modell baserer seg på en modell utviklet av Eika bankene i fellesskap og bankens historiske tapstall.

NOTER TIL REGNSKAPET

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført medtas ikke i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Det er ingen utestående derivatavtaler pr 31.12.2014.

VERDIPAPIRER

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verddivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen og anleggsporefølje verddivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 7 og 9.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for verdifastsettelsen av virkelig verdi for de enkelte obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger beregnes virkelig verdi i spread-matrise utarbeidet av Verdipapirfondenes forening.

Aksjer og egenkapitalbevis

Aksjer og egenkapitalbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer som er omløpsmidler eller anleggsmidler, er anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi.

Immaterielle eiendeler

Banken har ved årsslutt utsatt skattefordel bokført som immatriell eiendel.

PENSJONFORPLIKTELSER OG PENSJONSKOSTNADER

Banken bruker Norsk Regnskapsstandard for bokføring av pensjonskostnader. Ytelsesordninger er gjenstand for årlig aktuarberegning og kostnadsføres under "Lønn og generelle administrasjonskostnader". Innskuddsordninger kostnadsføres med årspremien under samme post. Aktuarberegnet pensjonsforpliktelse, bestående av differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene korrigert for avvik i estimer og effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen enten som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser, blir revurdert årlig. Regnskapsmessig behandling av ny AFP-ordning (ytelsesbasert flerforetaksordning) vil, grunnet manglende informasjon og pålitelighet i beregninger, likestilles med innskuddsordning og kostnadsføres med årets premiebetaling inntil avklaring omkring beregningene foreligger.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 27 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til nominelt beløp med justering av over- eller underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid. Beholdning av egne obligasjoner kommer til fradrag på obligasjonsgjelden og presenteres på egen linje.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra kostnader knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 3 - Datterselskap og tilknyttede selskap

Eierinteresser i datterselskap (ikke konsoliderte) - anvendt kostmetoden

Selskaps navn	Kontor kommune	Selskaps kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Total EK	Resultat 2014	Bokført verdi
Grue Næringselskap AS	Grue	3.390	1.820	53,7 %	3.350	-8	1.820
Sum morbanks investering i							1.820

Eierinteresser i tilknyttede selskap - anvendt egenkapitalmetoden

Selskaps navn	Kontor kommune	Selskaps kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Total EK	Resultat 2014	Bokført verdi
Glåmdalsmegleren AS	Kongsvinger	100	33	33,0 %	1.750	156	578
Sum investering i tilknyttet selskap							578

Note 4 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser på forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltall for likviditet, som løpende fremlegges for styret. Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 85 %, og dekningen utgjør ved årets utgang 106,52 % mot 98,08 % året før.

For å fylle dette likviditetsgapet funder banken seg også gjennom langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarked. Forfallstrukturen fremgår i note 15 om gjeld. Kommitterte trekkrettigheter i DNB, kr 88 mill, er på kort sikt sentral i denne sammenheng, selv om rammene i liten grad har vært benyttet gjennom 2014.

Likviditetssituasjonen betraktes som god.

I tabellen nedenfor er trukkede kasse-/driftskreditter tatt med under kolonne 0-1 mndr. på linjen for utlån til kunder. Innskudd fra kunder er rapportert i kolonnen uten løpetid. Dette er i tråd med Finanstilsynets forskrift for slik rapportering.

Restløpetid for hovedposter i balansen

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest løpetid
Eiendeler:							
Kontanter og fordringer på sentralbanken	63.256						63.256
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	50.960		0				50.960
Utlån til og fordring på kunder	1.397.078	171.039	18.175	77.652	310.048	820.164	0
Obligasjoner og sertifikater	261.576	0	14.035	47.188	169.625	30.728	
Øvrige eiendelsposter	92.126	4.153					87.973
Sum eiendelsposter	1.864.995	175.192	32.210	124.840	479.673	850.892	202.188
- herav utenlandsk valuta	1.193						1.193
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	2.480	726					1.755
Innskudd og gjeld til kunder	1.488.160	6.275					1.481.885
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	98.500			38.500	60.000		
Øvrig gjeld	6.124	1.304	244	3.567			1.008
Egenkapital	269.731						269.731
Sum gjeld og egenkapital	1.864.995	8.304	244	42.067	60.000	0	1.754.379
- herav utenlandsk valuta							
Netto likv. eksponering på balansen	0	166.888	31.966	82.772	419.673	850.892	-1.552.191
- herav utenlandsk valuta	1.193	0	0	0	0	0	1.193

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for at banken påføres tap på grunn av at motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Se note 5 for informasjon om kreditrisiko i utlånsgasjement.

Kreditrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån.

Også andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke trukne kreditter er forbundet med kreditrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i rente-, valuta eller egenkapitalinstrumenter, og er nedenfor nærmere omtalt under renterisiko, valutarisiko samt prisenrisiko. Risikoen er knyttet til resultatssvingninger som følge av endringer i markedspriser og kurser.

NOTER TIL REGNSKAPET

Renterisiko

Renterisiko oppstår som en følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendring på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Banken har lav renterisikoeksponering. Banken har verken fastrentelån eller fastrenteinnskudd ved årets utgang. Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten betraktes som lav.

Beholdningen av obligasjoner har en gjennomsnittlig durasjon/varighet på 0,16. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på kr. 0,5 mill ved årets slutt.

Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor den fastsatte ramme på 3,0 mill.

Tid frem til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen nedenfor.

Renteendringstidspunkt for hovedposter i balansen.

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente ekspon.
Eiendeler:							
Kontanter og fordringer på sentralbanken	63.256		56.582				6.673
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	50.960		50.960				
Utlån til og fordring på kunder	1.397.078		1.397.078				
Obligasjoner og sertifikater	261.576	27.669	233.907	0	0	0	0
Øvrige eiendelsposter	92.126						92.126
Sum eiendelsposter	1.864.994	27.669	1.738.527	0	0	0	98.799
- herav utenlandsk valuta	1.193						1.193
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	2.480		2.480				
Innskudd og gjeld til kunder	1.488.160		1.488.160			0	
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	98.500		98.500	0			
Øvrig gjeld	6.124						6.124
Egenkapital	269.731						269.731
Sum gjeld og egenkapital	1.864.995	0	1.589.140	0	0	0	275.855
- herav utenlandsk valuta	0						
Netto rente eksponering på balansen	0	27.669	149.387	0	0	0	-177.056
- herav utenlandsk valuta	1.193	0	0	0	0	0	1.193

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser.

Bankens balanseposter i utenlandsk valuta utgjøres av kassebeholdningen. Denne er omregnet til norske kroner basert på kursen ved årets utgang. Risiko for valutatap ansees å være uvesentlig.

Prisrisiko

Bankens investeringer i egenkapitalinstrumenter eks. anleggsaksjer er begrenset og utgjør pr 31.12.2014 kr 3,9 mill. Spesifikasjon fremgår av note 9. Et gjennomgående verdifall på 10 % vil påvirke resultatregnskapet negativt med kr 0,4 mill.

Note 5 - Utlån

Beløpet som best representerer bankens maksimale eksponering for kredittisiko overfor kunder (definert i note 4), uten å ta hensyn til sikkerhetsstillelser eller andre kredittforbedringer, er bokført verdi av netto utlån tillagt garantier og ikke opptrukne gitte kredittrammer.

Bankens maksimale eksponering for kredittisiko	31.12.2014	31.12.2013
Brutto utlån	1.397.078	1.417.114
Nedskrivning på individuelle utlån	-15.050	-19.100
Nedskrivning på grupper av utlån	-2.130	-4.782
Netto utlån	1.379.898	1.393.232
Garantier	50.322	40.292
Ikke opptrukne kredittammer	69.285	74.823
Maksimal eksponering for kredittisiko	1.499.505	1.508.347

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere kredittisikoen. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, kontantdepot eller avtalt motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger, driftsmidler og/eller varelager. Sikkerhetens verdi fastsettes til virkelig verdi med forhåndsbestemt %- fradrag avhengig av type sikkerhet. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges i utgangspunktet til grunn en forutsetning om fortsatt drift, med unntak for de tilfeller der det allerede er foretatt en nedskrivning.

Virkelig verdi av sikkerhetene for utlån	2014	2013
SUM	1.382.028	1.398.014

Se tabell for misligholdte og tapsutsatte lån for informasjon om verdi av sikkerhetsstillelser for misligholdte og tapsutsatte lån.

NOTER TIL REGNSKAPET

Utlån og garantier fordelt på risikoklasser

Risikoklasse	Sannsynlighet for mislighold (prosent)	
	Fra og med	Til
1	0,01	0,10
2	0,10	0,25
3	0,25	0,50
4	0,50	0,75
5	0,75	1,25
6	1,25	2,00
7	2,00	3,00
8	3,00	5,00
9	5,00	8,00
10	8,00	100,00
11	Misligholdt	
12	Tapsutsatt	

Basert på Grue Sparebanks risikoklassifiseringssystem, hvor 1 representerer lavest og 12 høyest risiko.

Engasjement fordelt på risikogrupper 31.12.2014

Samlet 31.12.2014		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	1.187.073	78,3 %	1.092.110	35.593	59.370	0
Risikoklasse 4 - 7	middels	177.999	11,7 %	166.334	6.610	5.055	0
Risikoklasse 8 - 10	høy	93.342	6,2 %	89.645	1.172	2.524	0
Risikoklasse 11	misligholdt	26.361	1,7 %	26.361	0	0	9.400
Risikoklasse 12	tapsutsatt	31.725	2,1 %	22.591	6.947	2.187	5.650
Mangelfullt klassifisert	lav	186	0,0 %	38	0	148	0
SUM		1.516.685	100,0 %	1.397.078	50.322	69.285	15.050

Personmarked 31.12.2014		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	941.920	86,3 %	879.375	32.803	29.742	0
Risikoklasse 4 - 7	middels	80.557	7,4 %	79.914	182	461	0
Risikoklasse 8 - 10	høy	57.986	5,3 %	56.909	8	1.069	0
Risikoklasse 11	misligholdt	8.124	0,7 %	8.124	-	-	1.300
Risikoklasse 12	tapsutsatt	3.104	0,3 %	3.104	-	-	0
Mangelfullt klassifisert	lav	11	0,0 %	11	-	0	0
SUM		1.091.702	100,0 %	1.027.438	32.993	31.272	1.300

Bedriftsmarked 31.12.2014		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	245.153	57,7 %	212.735	2.790	29.629	0
Risikoklasse 4 - 7	middels	97.442	22,9 %	86.420	6.428	4.594	0
Risikoklasse 8 - 10	høy	35.356	8,3 %	32.736	1.164	1.456	0
Risikoklasse 11	misligholdt	18.237	4,3 %	18.237	0	0	8.100
Risikoklasse 12	tapsutsatt	28.621	6,7 %	19.487	6.947	2.187	5.650
Mangelfullt klassifisert	lav	175	0,0 %	27	0	148	0
SUM		424.983	100,0 %	369.640	17.329	38.013	13.750

Engasjement fordelt på risikogrupper 31.12.2013

Samlet 31.12.2013		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	1.179.031	76,9 %	1.085.557	29.514	63.960	0
Risikoklasse 4 - 7	middels	153.132	10,0 %	143.323	1.519	8.289	0
Risikoklasse 8 - 10	høy	130.449	8,5 %	128.574	1.371	503	0
Risikoklasse 11	misligholdt	23.387	1,5 %	23.305	0	83	16.000
Risikoklasse 12	tapsutsatt	46.044	3,0 %	36.218	7.888	1.937	3.100
Mangelfullt klassifisert	lav	186	0,0 %	136	0	50	0
SUM		1.532.228	100,0 %	1.417.114	40.292	74.823	19.100

Personmarked 31.12.2013		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	898.891	84,2 %	862.322	188	36.381	0
Risikoklasse 4 - 7	middels	109.397	10,3 %	105.459	166	3.772	0
Risikoklasse 8 - 10	høy	42.559	4,0 %	42.438	8	114	0
Risikoklasse 11	misligholdt	13.058	1,2 %	13.058	0	0	0
Risikoklasse 12	tapsutsatt	3.252	0,3 %	3.252	0	0	0
Mangelfullt klassifisert	lav	11	0,0 %	11	0	0	0
SUM		1.067.168	100,0 %	1.026.540	362	40.267	0

Bedriftsmarked 31.12.2013		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivning
Risikoklasse 1 - 3	lav	280.140	60,2 %	223.235	29.326	27.579	0
Risikoklasse 4 - 7	middels	43.734	9,4 %	37.864	1.353	4.517	0
Risikoklasse 8 - 10	høy	87.889	18,9 %	86.137	1.363	390	0
Risikoklasse 11	misligholdt	10.330	2,2 %	10.247	0	83	16.000
Risikoklasse 12	tapsutsatt	42.792	9,2 %	32.967	7.888	1.937	3.100
Mangelfullt klassifisert	lav	175	0,0 %	125	0	50	0
SUM		465.060	100,0 %	390.574	39.930	34.556	19.100

Engasjementer som er uklassifisert er medtatt under lav risiko.

NOTER TIL REGNSKAPET

Forventet årlig tapsnivå - forventet tap i forhold til renteinntekter

Banken tilstreber å vektlegge risiko ved prising av engasjementer slik at lån og kreditter med laveste rente har en tilsvarende lav risiko.

Overvåking av kredittrisiko og oppfølging av tapsutsatte engasjementer er av stor viktighet, og tillegges stor vekt. Kredittrisikoen overvåkes løpende gjennom analyser, misligholds-, restanse- og overtrekksrapportering.

Det vurderes at årlige tap ikke vil overstige 0,1 - 0,5 % av brutto utlån de nærmeste 3 år. Dette er basert på erfaring fra tidligere år, kjennskap til bankens lånekunder samt den løpende vurdering av utlånsmassen. Tapene forventes i det alt vesentlige å komme i grupper med høy risiko og forventes videre å ligge innenfor den samlede forventede renteinntekten for gruppen.

Bokført/virkelig verdi på utlån til kunder

Utlån og garantier verdsettes i tråd med "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier. Det er ikke grunner som skulle tilsi at virkelig verdi/markedspriser skulle avvike fra amortisert kost. Lån og garantier verdsettes til pålydende når renter og avdrag betjenes etter avtalen og det ellers ikke er objektive forhold som tilsier at engasjementet bør nedskrives.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er lånene nedskrevet. Etter forskriften skal slike lån nedskrives med forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer, beregnet etter forventet levetid på lånet. Nedskrivning klassifiseres som tapskostnad, og renteinntekter resultatføres etter effektiv rentemetode.

Vår modell bygger på at hvis det foreligger objektive bevis for tap på utlån, gjøres det en totalvurdering av kundens betalingsevne, av den realsikkerhet som er stilt for lånet samt av sannsynligheten for tap. Det beregnede sannsynlige tap nedskrives som individuell nedskrivning på engasjementet. Nedskrivningen klassifiseres som tapskostnad.

De objektive bevis på at et utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om følgende type hendelser:

Vesentlige finansielle problemer hos låntager, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, opplåning for dekning av lånetermin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling og konkurs.

Utlån, garantier og ubenyttet kreditt fordelt på bransjer

2014	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppevis nedskrivning
Personkunder	1.027.438	32.993	31.272	9.759	0	1.300	
Næringslivskunder	369.640	17.329	38.013	21.904	7.400	13.750	
Sum utlån og garantier	1.397.078	50.322	69.285	31.663	7.400	15.050	2.130
Primærnæringer	190.045	987	27.437	3.958	0	0	
Bygg og anlegg	39.103	5.722	2.349	0	0	0	
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.	33.986	0	121	5.091	0	3.000	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	16.529	785	2.418	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	13.266	2.620	2.028	0	3.970	4.000	
Tjenesteytende virksomhet	14.826	1.671	1.526	4.033	3.430	2.250	
Industri og bergverk	48.762	5.544	2.024	8.822	0	4.500	
Finans	3.179	0	0	0	0	0	
Øvrige	9.943	0	110	0	0	0	
Sum næringskunder	369.640	17.329	38.013	21.904	7.400	13.750	

2013	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppevis nedskrivning
Personkunder	1.026.540	362	40.267	13.057	0	0	
Næringslivskunder	390.574	39.930	34.556	19.728	27.091	19.100	
Sum utlån og garantier	1.417.114	40.292	74.823	32.785	27.091	19.100	4.782
Primærnæringer	177.660	619	19.143	8.462	0	0	
Bygg og anlegg	43.322	6.109	3.416	1.749	5.046	3.450	
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.	39.787	0	50	2.629	3.117	4.650	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	12.622	735	2.344	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	11.857	2.862	2.443	264	4.045	4.000	
Tjenesteytende virksomhet	16.489	1.734	1.555	6.341	0	0	
Industri og bergverk	72.235	5.943	5.205	283	14.883	7.000	
Finans	3.562	21.928	400	0	0	0	
Øvrige	13.040	0	0	0	0	0	
Sum næringskunder	390.574	39.930	34.556	19.728	27.091	19.100	

Tap på utlån og garantier

Årets tapskostnader	2014		2013	
	Tap på utlån	Tap på garantier	Tap på utlån	Tap på garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-4.050	0	-5.389	0
+ Periodens endring i gruppevis nedskrivninger	-2.652	0	19	0
+ Perioden konstaterte tap hvor det tidl. år er foretatt individuell nedskrivning	9.349	0	14.752	0
+ Periodens konstaterte tap hvor det tidl. år ikke er foretatt individuell nedskrivning	3.648	0	17.109	0
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-1.419	0	-366	0
= Periodens tapskostnad	4.876	0	26.125	0

Banken har ikke renteinntekter som ikke er inntektsført.	2014	2013
Renter på engasjementer som er tapsutsatt utgjør	970	1.286

NOTER TIL REGNSKAPET

	2014		2013	
	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar
Endringer i individuelle nedskrivninger				
Individuelle nedskrivninger 1.1.	19.100	0	24.489	0
Periodens konstaterte tap hvor tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-9.349	0	-14.752	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.400	0	1.500	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2.700	0	7.950	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	1.199	0	-87	0
Individuelle nedskrivninger 31.12.	15.050	0	19.100	0
Endring i gruppevis nedskrivninger				
Nedskrivning på grupper av utlån 1.1	4.742	40	4.716	47
+/- periodens nedskrivning på grupper av utlån	-2.670	18	25	-6
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12.	2.072	58	4.742	40

De gruppevis nedskrivninger tar høyde for tap på engasjementer i bankens portefølje, som på balansetidspunktet ikke er identifisert som tapsutsatt. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne basert på en analyse av av risiko og historiske tapstall. Andre forhold kan være makroøkonomiske forhold, verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Misligholdte og tapsutsatte utlån	2014	2013	2012	2011	2010
Misligholdte utlån totalt	31.663	32.785	43.704	24.855	25.644
Individuelle nedskrivninger	-9.400	-3.100	-19.439	-14.908	-4.848
Netto misligholdte utlån	22.263	29.685	24.265	9.947	20.796
Øvrige tapsutsatte utlån totalt	7.400	27.091	15.257	11.314	4.666
Individuelle nedskrivninger	-5.650	-16.000	-5.050	-8.183	-2.000
Netto øvrige tapsutsatte utlån	1.750	11.091	10.207	3.131	2.666

Mislighold refererer seg til kunder som ikke har betalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter at overtrekket oppstod.

Aldersfordeling av misligholdte og tapsutsatte utlån

	Over 3 tom 6 mnd	Over 6 mnd tom 12 mnd	Sum misligholdte Over 1 år	Sum misligholdte lån	Tapsutsatte lån	Sikkerhets-	Sikkerhets-
						stillelser for misligholdte lån	stillelser for tapsutsatte lån
31.12.2014							
Privatmarked	5.316	432	4.011	9.759	0	8.459	0
Bedriftsmarked	0	2.831	19.073	21.904	7.400	13.804	1.750
Sum	5.316	3.263	23.084	31.663	7.400	22.263	1.750
31.12.2013							
Privatmarked	680	0	12.378	13.058	0	13.058	0
Bedriftsmarked	4.922	4.245	10.560	19.727	27.090	16.627	11.090
Sum	5.602	4.245	22.938	32.785	27.090	29.685	11.090

Note 6 - Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler

I forbindelse med individuell nedskrivning på ett engasjement i 2011, har banken overtatt 1 eiendom. Denne er taksert, og ble opprinnelig regnskapsført til 3 mill kroner. Det er etter fornyet vurdering foretatt en nedskrivning på kr. 0,5 mill. i både 2013 og 2014.

Type eiendel	2014	2013
Overtatt eiendel for videresalg	2.000	2.500

Note - 7 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

Verdsettelse

Bankens beholdning av obligasjoner er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi/markedsverdi på balansetidspunktet. Hele beholdningen er klassifisert som omløpsmidler. Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters observerte markedsverdier, og alle papirene er i NOK.

Omløpsmidler	Risikovekt	Bokført verdi	Pålydende verdi	Kostpris	Markedsverdi
Utstedt av det offentlige					
Kommuner	20 %	0	0	0	0
Sum		0	0	0	0
Utstedt av andre					
Bankobligasjoner	20 %	150.326	149.500	150.805	150.521
Bankobligasjoner - ansvarlig lån	100 %	9.724	10.000	9.724	9.950
Kredittforetak - OMF (1)	10 %	101.526	101.000	101.546	101.956
Øvrige sektorer	100 %	0	0	0	0
Sum		261.576	260.500	262.075	262.427
Sum sertifikater, obligasjoner mv		261.576	260.500	262.075	262.427
Akkumulert nedskrivning 1.1.2014				78	
Årets nto nedskr/reversert nedskr.				421	
Bokført verdi				261.576	
Herav deponert som sikkerhet for lån i Norges Bank		79.526	79.000	79.546	79.868

(1) Banken har, gjennom rammeavtale med Eika Boligkreditt AS, forpliktet seg til å kjøpe nyutstedte OMF'er hvis EBK ikke kan innhente likviditet på annen måte. Likviditetsbehovet til EBK for de neste 12 mnd. er mindre enn enn EBK's likvide midler slik at Grue Sparebank ikke har noen likviditetsforpliktelse ovenfor EBK pr. 31.12.14. Gjennomsnittlig vektet eff. rente på obligasjonsbeholdning pr 31.12.2014 utgjør 1,99 % (31.12.2013: 2,50 %).

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 8 - Ansvarlig lånekapital i andre foretak

Bokført som sertifikater og obligasjoner:	Pålydende	Bokført
Strømmen Sparebank	2.000	1.801
Helgeland Sparebank	1.500	1.500
Sparebank 1 SMN	1.000	1.000
Sparebanken Sør	1.500	1.469
Lillestrøm Sparebank	1.000	990
Sparebank 1 Søre Sunnmøre	1.000	978
Melhus Sparebank	1.000	990
Arendal og Omegns Sparekasse	1.000	996

Note 9 - Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Verdsettelse

Aksjer klassifisert som handelsportefølje er vurdert til virkelig verdi på balansedagen.

Akse-/rentefond klassifiseres som omløpsmiddel, og vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Aksjer klassifisert som anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives når virkelig verdi (markedsverdi) vurderes/observeres til å være lavere enn anskaffelseskost.

Spesifikasjon etter grupper:	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Anskaff. kost
Omløpsmidler			
Handelsportefølje	0	0	0
Øvrige omløpsmidler	55.654	57.771	55.654
Anleggsmidler	21.944	40.246	21.944
Sum omløpsmidler og anleggsmidler	77.598	98.017	77.598

Handels- og omløpsportefølje Spesifikasjon	Antall	Resultatført		Anskaff. Kost
		verdiendring	Balanseført verdi	
		0	0	0

Sum handelsportefølje					
German Property AS	94.000	0	921	941	921
Eika Norge	432	0	1.336	1.747	1.336
Eika Utbytte	14.041	0	1.671	2.088	1.671
Eika Sparebank	47.977	0	48.326	49.519	48.326
Eika Kreditt	3.343	0	3.400	3.476	3.400
Sum øvrige omløpsmidler		0	55.654	57.771	55.654
Akkumulert negativ verdiendring 31.12.2014		0			
Res.ført nedskr 1.1.2014		-69			
Sum omløpsmidler		69	55.654	57.771	55.654

Anleggsmidler Spesifikasjon	Antall	Resultatført		Anskaff. kost
		verdiendring	Balanseført verdi	
Aksjer:				
Nordito Property AS	4.240	0	9	9
SPAMA AS	120	0	12	12
Eika Gruppen AS	239.889	0	10.222	28.523
Eiendomskreditt	5.750	0	580	580
Eika Boligkreditt AS	2.484.338	0	10.296	10.296
Kvinesdal Sparebank	7.388	0	739	739
Bank ID Norge AS	55	0	87	87
Nedskr 1.1.2013		0		
Sum anleggsmidler		0	21.944	40.246
Sum aksjer, andeler o.a. verdipapirer med variabel			77.598	98.017

Beholdningsendring gjennom året av verdipapirer som er anleggsmiddel

	1.1.2014	Nedskrivn	Reklass.	Tilgang	Avgang	31.12.2014
Anleggsaksjer	24.422	0	0	1.828	2.453	23.797

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 10 - Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Faste eiendommer og øvrige varige driftsmidler blir balanseført til anskaffelseskost og fratrekkes årlig ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger tilsvarer en lineær avskrivning over det enkelte driftsmiddels antatte levetid.

	inventar transpmidler	Bankbygg, hytte, tomter
Anskaffelseskost 1.1.	4.145	33.971
Årets tilgang	0	0
Årets avgang	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	4.145	33.971
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	3.094	16.307
Årets avskrivning	373	940
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	3.467	17.248
Bokført verdi pr. 31.12.	678	16.724
Avskrivningssatser	15 - 33 %	0 - 5 %

Fast eiendom	Type	Geografisk beliggenhet	Areal m ²	Herav utleid areal m ²	Balanseført verdi 31.12
Eiendom 1	Bankbygg	Grue	3.200	1.300	15.333
Eiendom 2	Tomt	Grue			195
Eiendom 3	Hytte	Ringsaker	88		1.196
Sum					16.724

Note 11 - Andre eiendeler

Andre eiendeler	2014	2013
Spesifisert på viktigste enkeltposter:		
Minnemynter i bankens eie	69	69
Øvrige interimskonti / kundefordringer	89	587
Sum andre eiendeler	159	656

Note 12 - Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner	Gj.sn rentesats	Valuta	2014	2013
Lån / innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	2,59 %	NOK	1.755	1.850
Lån / innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	1,45 %	NOK	726	775
Sum gjeld til kredittinstitusjoner			2.480	2.625
Herav F-lån Norges Bank		NOK	0	0

Innskudd fra kredittinstitusjoner uten løpetid har flytende rente.
Innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid er Grue Sparebank sin skattetrekkkonto.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig gjeld til kredittinstitusjoner.

Innskudd fra og gjeld til kunder	Gj.sn rentesats	Valuta	2014	2013
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		NOK	1.434.564	1.338.460
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		NOK	53.595	51.408
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	2,40 %		1.488.160	1.389.868

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig innskudd fra kunder.
Det er ikke stillet sikkerhet for gjelden.

Lov om sikringsordninger for banker pålegger banken å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap som en innskyter måtte få på innskudd i banken med inntil 2 mill. kroner av det samlede innskudd. Årlig innbetales en avgift til Bankenes Sikringsfond etter bestemmelser i Banksikringsloven, og sparebankene var i perioden 2004 - 2007 fritatt for avgiften.

I 2008 betalte banken redusert avgift med kr. 0,26 mill, og full avgift ble betalt i 2009 og 2010 med hhv kr. 0,85 og 0,91 mill. I 2011 og 2012 har banken igjen vært fritatt for avgiften. I 2013 og 2014 har banken betalt full avgift med kr. 1,07 mill og kr. 1,12 mill.

NOTER TIL REGNSKAPET

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Obligasjonslån	Opptatt år	Forfall	Nominell rtr.	Gj.snitt rtr.	Nominell verdi	Underkurs	Gjeld pr. 31.12
NO0010664386	2012	20.11.2015	Nib. + 120 bp	2,94 %	38.500	0	38.500
NO0010697782	2013	9.12.2016	Nib. + 92 bp	2,65 %	60.000	0	60.000

Lånene er i norske kroner, og det er ikke stillet sikkerhet for gjelden.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av vektet saldo på obligasjonslånet.

Annen gjeld	2014	2013
Spesifisert på viktigste enkeltposter:		
Bankremisser	240	680
Betalbar skatt	822	822
Leverandørgjeld og offentlig gjeld og avgifter	459	517
Betalingsystemer	383	758
Annen gjeld, herunder gaver	1.561	1.603
Sum annen gjeld	3.465	4.381

Note 13 - Endringer i egenkapitalen

	Bankens fond	Fond for vurderingsf.	Sum egenkapital	Avsatt til gaver	Sum disponering
Egenkapital 1.1.	258.996	493	259.489		
Disponering av årets resultat	10.190	52	10.242	500	10.742
Egenkapital 31.12.	269.186	545	269.731		10.742

Resultatet etter skatt i % av forvaltningskapitalen er 0,58 % i 2014 mot - 1,59 % i 2013. Egenkapitalen målt i % av forvaltningskapitalen er 14,46 % i 2014 mot 14,67 % i 2013

Note 14 - Kapitaldekning

Krav til kapitaldekning er en minimum ansvarlig kapital på 8% av et nærmere definert grunnlag. I tillegg har banken selv en prosess for å vurdere det samlede kapitalbehovet, dette bygger på bankens risikoprofil.

Ansvarlig kapital	2014	2013
Sparebankens fond	269.186	258.996
Overfinansiert pensjonsforpliktelse, fratrukket utsatt skatt	-2.660	-2.228
Utsatt skattefordel og andre immaterielle eiendeler	-1.868	-3.787
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-5.094	-502
Kjernekapital / ren kjernekapital	259.564	252.479

Ansvarlig kapital	2014	2013
Myndighetsbestemt kapitalkrav, 8 %	76.094	77.077
Overskudd av ansvarlig kapital	183.470	175.402

Spesifikasjon av bankens beregningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent

Eksponeringskategori / Beregningsgrunnlag risikotype	Beregningsgrunnlag Eiendeler		Beregningsgrunnlag Utenom balansen		Beregningsgrunnlag totalt	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Stater og sentralbanker	0	0	0	0	0	0
Lokale/reg. myndigheter	0	0	0	0	0	0
Offentlig eide foretak	0	8.014	0	0	0	8.014
Institusjoner	35.445	17.998	0	0	35.445	17.998
Foretak	87.441	55.099	3.615	9.949	91.056	65.047
Pant i fast eiendom	555.818	565.899	19.133	8.066	574.951	573.965
Forfalte engasjementer	27.497	40.791	0	0	27.497	40.791
Obligasjoner med fortrinnsrett	10.168	10.066	0	0	10.168	10.066
Institusjoner og foretak med kortsiktig kredittvurdering	10.192	0	0	0	10.192	0
Andeler i verdipapirfond	16.072	11.515	0	8.053	16.072	19.568
Egenkapitalposisjoner	26.480	0	0	0	26.480	0
Øvrige engasjementer	69.270	112.994	12.606	36.442	81.875	149.435
Kreditrisiko	838.382	822.376	35.354	62.509	873.736	884.885
Motparttsrisiko					0	0
Operasjonell risiko					77.438	78.582
Sum alle risikoer					951.174	963.467
Kjernekapitaldekning / ren kjernekapitaldekning					27,29 %	26,21 %
Kapitaldekning					27,29 %	26,21 %

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 15 - Poster utenom balansen

Betingede forpliktelser - garantier	2014	2013
Betalingsgarantier	11.823	11.955
Kontraktsgarantier	5.868	6.409
Lånegarantier - Eika BoligKreditt AS	32.631	21.928
Garanti overfor Bankenes Sikringsfond	0	0
Sum betingede forpliktelser	50.322	40.292

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt AS (EBK). EBK har som kriterie at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet (bolig/hytte). Videre må det være avholdt takst av eiendommen, og taksten må ikke være eldre enn 6 måneder på det tidspunkt lånet opptas. Bankens kunder har pr 31.12.14 lån for 196,1 mill. kroner hos EBK (pr. 31.12.13: 200,8 mill. kroner).

Garantibeløpet overfor EBK er tredelt:

Tapsgaranti - Den delen av lånet som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen. For lån som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen skal garantien være på minimum kr 25 000 pr lån. Garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern.

Saksgaranti - Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Andel av felles garantiramme- gjelder 1 % av bankens totale låneportefølje ved utgangen av måneden.

EBK har også rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år.

Spesifikasjon av garantier til EBK	2014	2013
Tapsgaranti	15.737	19.016
Saksgaranti	14.910	895
Andel av felles garantiramme	1.984	2.018
Sum	32.631	21.928

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har overtatt 3 misligholdte lån fra Eika BoligKreditt i 2014. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 1,961 mill. kroner. Likvidetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Banken har en likviditetsforpliktelse overfor EBK, der banken forplikter seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF-er) utstedt av EBK. Størrelsen på forpliktelsen er beregnet ut fra bankens andel av EBKs utlånsportefølje. Forpliktelsen til banken er EBKs likviditetsbehov for de kommende 12 måneder, beregnet ut fra forfall av obligasjoner i perioden med fradrag for EBKs egen likviditet på måletidspunktet. Forpliktelsen vil bli effektivert hvis EBK kommer i en situasjon der en emisjon av OMF-er må rettes mot eierbankene i Eika-Gruppen AS.

Forpliktelser	2014	2013
Bevilgede ikke diskonterte lån og ubenyttede rammekreditter	69.285	74.823
Sum forpliktelser utenom balansen	69.285	74.823

Eiendeler deponert som sikkerhet for F-lån i Norges Bank	Haircutverdi		
	NB 2014	2014	2013
Obligasjoner - se note 8	75.607	79.526	99.605
Sum forpliktelser utenom balansen	75.607	79.526	99.605

Note 16 - Fordeling av inntekt på geografisk område

Inntektene fordeler seg i det alt vesentlige geografisk i samme forhold som den underliggende hovedstol:

	%	SUM	Brutto utlån	Garantier
Hedmark fylke	78,14 %	1.131.008	1.113.521	17.487
Herav Grue kommune	51,19 %	740.983	724.901	16.082
Landet for øvrig (*)	21,86 %	316.392	283.557	32.835
Utlandet	0,00 %	0	0	0
SUM	100,00 %	1.447.400	1.397.078	50.322

(*) Garantier under "Landet for øvrig" gjelder i det alt vesentlige Eika Boligkreditt AS.

Note 17 - Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2014	2013
Betalingsformidling	2.597	2.416
Verdipapirformidling/ forvaltning	570	398
Forsikringsprovisjon	3.221	2.436
Provisjon Eika Boligkreditt AS	2.218	1.618
Andre provisjoner og gebyrer	824	716
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9.429	7.584

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 18 - Andre driftsinntekter

	2014	2013
Andre driftsinntekter	1	1
Sum andre driftsinntekter	1	1

Note 19 - Lønn og generelle administrasjonskostnader

	2014	2013
Periodens kostnader knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør	5	1

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Maksimalt lån til ansatte med rentesubsidiering er kr. 1 mill. pr. ansatt. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente, og blir fordelsbeskattet på den ansatte. Beløpet er ikke ført som kostnad i regnskapet, men rentesubsidieringen reduserer bankens renteinntekter tilsvarende.

Note 20 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser - antall ansatte

Antall ansatte ved årets slutt er 24. Det er for året totalt utført 19,9 årsverk.
Obligatorisk tjenestepensjon (OTP) er pliktig. Bankens ordning tilfredsstiller kravene.

Fondsbaserte forpliktelser/sikrede ytelser

Banken har en kollektiv ytelsesbasert pensjonsforsikring i Storebrand for alle som er ansatt før 2011. Forpliktelsen ved årets utgang omfatter 19 ansatte og 13 pensjonister/etterlatte. Hovedbetingelser er 30 års opptjening og ca. 70 % av lønn ved fratredelse ved 67 år. Fra og med år 2011 tilsluttes nyansatte en innskuddsbasert pensjonsordning. 5 ansatte er ved årets utgang omfattet av denne ordningen.

Ny AFP - ytelsesbasert flerforetaksordning

Ny AFP- ordning er etablert med virkning fra 01.01.2011. Den nye ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonering, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP- ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år.

Den nye AFP- ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosentsats av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetning foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende år.

Avtale med banksjef - ikke sikret forpliktelse

Banksjef har ingen spesiell ordning.

Årlig aktuarberegning

Storebrand Pensjonstjenester AS har foretatt beregninger i hht oppdatert NRS 6. Beregningene baserer seg på informasjon pr 31.12.2014 og knytter seg til den kollektive ytelsesbaserte pensjonsordningen.

Beregningen av pensjonsmidlene og påløpne forpliktelser gjøres på balansedagen. De estimerte verdier korrigeres hvert år i samsvar med oppgave over pensjonsmidlenes flyttestørrelse og aktuarberegninger av forpliktelsen størrelse. Det avvik som oppstår amortiseres over forventet gjenstående tjenestetid til de aktive.

Arbeidsgiveravgiften er en del av foretakets ytelse og er da en del av pensjonsforpliktelsen. Arbeidsgiveravgiften beregnes før korreksjon for eventuelle uamortiserte estimatavvik. Videre er omkostningene ved pensjonsordningen inkludert i pensjonskostnaden.

Endring i pensjonsforutsetninger fra 2015

Banken må fra 2015 implementere IFRS i sin regnskapsføring. Dette innebærer for pensjoner at forpliktelsen øker. Beregninger viser at økningen ikke er vesentlig. Den økte forpliktelsen vil således få ubetydelig effekt på egenkapitalen.

Følgende forutsetning er lagt til grunn for beregningen:	2014	2013
Avkastning på pensjonsmidler	3,80 %	4,40 %
Diskonteringsrente	3,00 %	4,10 %
Årlig lønnsvekst	3,25 %	3,75 %
Årlig G-regulering	3,00 %	3,50 %
Årlig regulering av pensjoner under betaling	2,25 %	2,75 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftsfaktor	10,60 %	10,60 %

Pensjonskostnader:	Sum 2014	Sikrede ytelser 2014	Usikrede ytelser 2014	Sum 2013
Årets pensjonsopptjening	1.284	1.284	0	1.068
+ Rentekostnad på pensjonsforpliktelse	1.214	1.203	10	1.010
= Pensjonskostnad (brutto)	2.498	2.487	10	2.078
- Forventet avkastning på pensjonsmidler	1.006	1.006	0	718
+ Administrasjonskostnader	32	32	0	30
= Pensjonskostnad (netto)	1.523	1.513	10	1.390
+ Resultatført estimatavvik	-33	-33	0	-57
= Pensjonskostnad	1.490	1.480	10	1.333

Hertil kommer innskuddsbaserte ytelser:		
Premie innskuddspensjon	127	136
Premie ny AFP-ordning	183	161
SUM pensjonskostnad	1.800	1.631

NOTER TIL REGNSKAPET

	Underfinansiering av pensjonsforpliktelse		Pensjonsforpliktelse	
	2014	2013	2014	2013
Pensjonsforpliktelser:	Estimert	Estimert	Estimert	Estimert
Pensjonsforpliktelser (brutto/PBO)	-85	-344	33.695	29.346
- Pensjonsmidler (markedsverdi)	0	0	31.600	29.140
= Pensjonsforpliktelser (netto)	-85	-344	-2.095	-206
+ Ikke resultatført estimatavvik	26	36	5.739	3.300
= Balanseført pensjonsforpliktelser inkludert avgift	-59	-308	3.644	3.094
Inkluderer arbeidsgiveravgift med	-6	-30	349	297

Note 21 a - Ytelser til ledende personer

Banken benytter ikke aksjeverdivasert godtgjørelse.

	2014	2013
Ledende ansatte og tillitsvalgte		
Lønn og annen godtgjørelse til banksjef, inkl prestasjonslønn (*)	819	795
<i>Godtgjørelse til styrets medlemmer består av styrehonorar/møtegodtgjørelse:</i>		
Wenche Engen Leder	67	85
Styrets øvrige medlemmer	207	220
Sum for styret	274	305
<i>Godtgjørelse til kontrollkomiteens medlemmer består av komiteehonorar/møtegodtgjørelse:</i>		
Christian Sibbern Leder	20	20
Kontrollkomiteens øvrige medlemmer	26	29
Sum for kontrollkomiteen	46	49
Godtgjørelse til medlemmer i forstanderskap og valgkomite	45	68

(*) banksjef får andel av prestasjonslønn på lik linje med øvrige ansatte (likedeling), som utgjorde kr 6.000 pr årsverk for 2014 utbetalt i 2015.

Banksjef har ingen spesiell ordning.

Note 21 b - Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer mv.

	2014		2013	
	Lån	Garanti	Lån	Garanti
Ansatte				
Banksjef	1.000	0	1.550	0
Øvrige fast ansatte	23.519	0	32.879	0
Sum ansatte	24.519	0	34.429	0
Styret				
Wenche Engen Leder	478	0	564	0
Styrets øvrige medlemmer	1.421	0	2.343	0
Sum styret eks. ansattes representant	1.899	0	2.907	0
Til nærstående av samlet styre og banksjef	7.963	0	8.959	0
Kontrollkomiteen:				
Christian Sibbern Leder	215	0	0	0
Kontrollkomiteens øvrige medlemmer	258	0	304	0
Sum kontrollkomiteen	473	0	304	0
Forstanderskapet (25 medlemmer):				
Erik Furulund Formann	0	0	0	0
Øvrige medlemmer av forstanderskapet	19.592	0	10.650	0
Sum forstanderskapet (*)	19.592	0	10.650	0

(*) Lån til 4 ansatte repr inngår ovenfor i lån til øvrige ansatte

Vilkår for lån og garantier er gitt på standard vilkår og/eller de generelle vilkår som gjelder for alle fast ansatte.

Note 22 - Spesifikasjon av andre driftskostnader

	2014	2013
Kontingenter/avgifter	152	221
Vedlikehold anleggsmidler	251	239
Revisjonshonorar inkl mva	603	339
Kostnader kredittopplysning og inkasso	388	182
Kostnader Eika Gruppen As	3.434	3.149
Andre driftskostnader	1.438	1.274
Sum andre driftskostnader	6.266	5.404
Spesifikasjon av revisjonshonorar inkl mva:		
Lovpålagt revisjon	200	234
Andre attestasjonstjenester	0	39
Skatterådgivning	25	25
Andre tjenester utenfor revisjon	378	41
Sum revisjon og bistand inkl mva	603	339

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 23 - Skattekostnad

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel.

Betalbar skatt:

Betalbar skatt utgjør 27 % av skattepliktig resultat samt 0,3 % formueskatt. Det skattepliktige resultat vil avvike fra det regnskapsmessige resultat gjennom permanente forskjeller og midlertidige forskjeller. Permanente forskjeller består av ikke fradragsberettigede kostnader og/eller ikke skattepliktige inntekter. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige periodiseringer, som over tid vil utlignes.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel:

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Den del av utsatt skattefordel som overstiger utsatt skatteforpliktelse skal balanseføres når det er sannsynlig at banken vil kunne nyttiggjøre seg fordelene gjennom fremtidige fradrag i skattepliktig inntekt. Skattesatsen baseres på 27 %.

Kostnaden i resultatregnskapet korrigeres for evt. avvik i fjorårets beregnede skatt og den endelig utlignede skatt.

Betalbar skatt er beregnet som følger:	2014	2013
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	13.853	-31.042
Permanente forskjeller, inkl fritaksmetoden	-5.022	16.936
Endringer i midlertidige forskjeller	-270	-1.373
Skattepliktig inntekt	8.562	-15.479
Inntektsskatt	0	0
Formueskatt	821	822
Betalbar skatt	821	822
For mye (-)/for lite avsatt fjoråret	-43	5
Endring i utsatt skattefordel	2.384	-3.809
Årets skattekostnad	3.162	-2.982

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet som følger:	31.12.2014	31.12.2013	Endring
Positive (skatteøkende) midlertidige forskjeller			
Gevinst- og tapskonto	16	20	4
Overfinansiert pensjonsforpliktelse	3.644	3.094	-550
Sum positive forskjeller	3.660	3.114	-546
Negative (skattereduserende) forskjeller som kan utlignes:			
Driftsmidler	635	532	104
Pensjonsforpliktelse	59	308	-249
Nedskrivning verdipapirer	1.242	821	421
Sum negative forskjeller	1.937	1.661	276
Grunnlag (- utsatt skattefordel)/utsatt skatt før fremførbart underskudd	1.724	1.454	-270
Fremførbart underskudd	-6.918	-15.479	
Grunnlag (- utsatt skattefordel)/utsatt skatt	-5.194	-14.025	
Utsatt skatt/(- utsatt skattefordel) 27%	-1.402	-3.787	2.384

Til forstanderskapet i
Grue Sparebank

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Grue Sparebank som viser et overskudd på kr 10 742 000,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Grue Sparebank per 31. desember 2014 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge,

Mandal, den 27. januar 2015

BDO AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Inge Soteland'.

Inge Soteland
Statsautorisert revisor

**Kontrollkomiteens uttalelse til Forstanderskapet i Grue Sparebank
over årsoppgjøret 2014.**

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med banken i henhold til gjeldene lover og regelverk, samt bankens vedtekter og normalinstruksen for kontrollkomiteer.

Komiteen har hatt 4 møter i 2014, foruten å delta i forstanderskapsmøte.

Komiteen har løpende mottatt og gjennomgått regnskapsrapporter, periodiske risikoreporter ,styreinnkallinger med sakliste, styrereferater og korrespondanse med Finanstilsynet .

Komiteen har godkjent sikkerheten til personallån og lån til tillitsvalgte i hht. § 2-15 i lov om finansieringsvirksomhet.

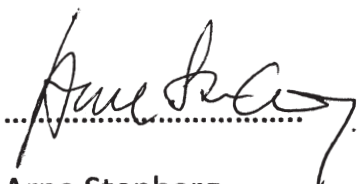
Systemer for internkontroll og stresstester synes å fungere tilfredsstillende, og det foreligger pr. i dag ingen brudd på eksterne eller interne rammer for virksomheten. Finanstilsynets bemerkninger etter stedlig tilsyn er implementert i bankens styringsdokumenter. Komiteen kjenner ikke til pålegg fra Finanstilsynet eller nummererte brev fra revisor i 2014.

Årets regnskap er vesentlig bedre enn fjoråret, - som var ekstraordinært p.g.a. tap på ett enkelt engasjement. Årsoverskuddet 2014 bidrar på nytt til styrking av bankens egenkapital ,som er meget solid.

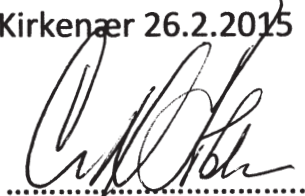
Vi har gjennomgått årsoppgjøret i fellesmøte med styre og revisor. Revisor hadde ingen kommentarer og vi anbefaler årsoppgjøret godkjent av Forstanderskapet.

Det er stadig varslet at bankens plikt til å ha kontrollkomite vil bli fjernet fra lovverket inneværende år. For dette tilfelle – og at Forstanderskapet velger å endre vedtektene slik at kontrollkomiteens funksjon bortfaller – foreslår komiteen at funksjonstiden til ny komite begrenses til ett år.

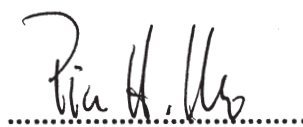
Kirkenær 26.2.2015

Arne Stenberg

Christian N. Sibbern

Pia H. Mo

GRUE spareBANK

Postboks 93
Solørveien 1048
2261 Kirkenær
Telefon 6294 9100
Telefaks 6294 9101

epost@gruesparebank.no

www.gruesparebank.no

GRUE
spareBANK

Gærbra bank fær vanli' fælk

En alliansebank i eika.